

EPISTOLA CĂTRE COLOSENI

Introducere

„A pătrunde în cartea [Coloseni] propriu-zisă, a regândi gândirea ei inspirată, îmbrăcată într-un limbaj inspirat, a lăsa lumina și puterea gândirii ei să umple sufletul și să modeleze viața — este o înnobilare de o viață întreagă și pentru eternitate. ”

—R.

C. Lenski

I. Locul unic în Canon

Cele mai multe din scrisorile lui Pavel au fost adresate unor adunări din centre urbane mari sau importante, cum ar fi Roma, Corint, Efes sau Filipi. În schimb, Colose era un oraș a cărui glorie apusese deja. Chiar adunarea de acolo nu a ajuns să fie binecunoscută în istoria bisericii. Pe scurt, dacă nu ar fi fost această epistolă inspirată, adresată creștinilor de acolo, Colose nu ar avea rezonanță astăzi decât pentru cercetătorii istoriei antice.

Deși localitatea în sine este insignifiantă, scrisoarea trimisă credincioșilor de acolo este foarte importantă. Împreună cu Ioan 1 și Evrei 1, Coloseni 1 prezintă cea mai minunată expunere a Dumnezeirii absolute a Domnului nostru Isus Cristos. Întrucât doctrina aceasta este fundamentală pentru întreg adevărul creștin, valoarea ei nu poate fi subliniată îndeajuns.

Scrisoarea conține, în același timp, importante îndrumări referitoare la relațiile dintre oameni, religia cultică și viața creștină.

II. Autorul

Nu există dovezi că cineva ar fi contestat paternitatea paulină a epistolei către Coloseni, înainte de secolul al nouăsprezecelea — într-atât de completă este structura de dovezi pozitive. *Dovezile externe* sunt deosebit de puternice. Printre cei ce îl citează pe Pavel ca autor se numără Ignățius, Iustin Martirul, Teofil din Antiohia, Irineu, Clement din Alexandria, Tertulian și Origen. Atât canonul lui Marcion, cât și cel Muratorian acceptă autenticitatea cărții Coloseni.

Dovezile interne pornesc de la simplul fapt că de trei ori autorul epistolei *afirmă* că este Pavel (1:1, 23; 4:18) iar conținutul concordă cu aceste afirmații. Expunerea doctrinei, urmată de transpunerea în practică a acestei doctrine, la capitolul îndatoriri, este o trăsătură caracteristică a apostolului. Poate că cea mai

convingătoare dovadă de autenticitate este puternica legătură cu Filimon — epistolă acceptată unanim ca fiind paulină. Cinci din persoanele menționate în acea scurtă epistolă figurează și în Coloseni. Chiar și un critic de genul lui Renan a fost impresionat de paralela dintre aceste două epistole. Or, se știe că Renan *a avut îndoieli cu privire la Coloseni*.

Argumentele formulate *împotriva* paternității pauline se axează pe chestiuni de vocabular, pe doctrina privitoare la Cristos și pe aparentele referiri la gnosticism. Cu privire la primul punct enunțat, noul vocabular cu care facem cunoștință în Coloseni înlocuiește unii din termenii preferați cu care se exprima Pavel. Salmon, cărturar britanic de orientare conservatoare, combate șugubăț acest punct de vedere cu contra-argumentul următor: „Nu pot subscrie la doctrina potrivit căreia un om, atunci când compune o nouă lucrare, nu are voie, sub amenințarea pierderii identității, să folosească termeni noi, pe care nu i-a mai folosit în altă lucrare.” Cu privire la Cristologia cuprinsă în Coloseni, ea se îmbină perfect cu aceea de la Filipeni și Ioan și numai cei ce ar dori să transforme Dumnezeuirea Lui Cristos într-o evoluție a păgânismului se vor poticni de această doctrină.

Cât privește gnosticismul, cărturarul scoțian de orientare liberală Moffatt credea că faza incipientă de gnosticism prezentată în Coloseni ar fi putut exista în primul veac.² Astfel, patemintatea paulină a cărții Coloseni stă pe o temelie solidă.

IILData

Înscrisă în „Epistolele din închisoare”, Coloseni ar putea fi produsul întemnițării de doi ani a lui Pavel în Cezarea (Fapte 23:23; 24:27). Dar, întrucât evanghelistul Filip a

809

810

Coloseni

fost gazda lui acolo, pare neverosimil ca apostolul să nu-1 fi pomenit în această carte, având în vedere ce creștin curtenitor și delicat era Pavel. Unii au sugerat și posibilitatea întemnițării apostolului la Efes, deși această variantă este mult mai puțin probabilă. Cei mai mulți consideră însă că această scrisoare, împreună cu Filimon, a fost scrisă pe la mijlocul întemnițării lui Pavel la Roma, prin anul 60 d.Cr. (Fapte 28:30, 31).

Din fericire, așa cum se întâmplă de cele mai multe ori, pentru a înțelege cartea de față nu este nevoie să cunoaștem împrejurările în care a fost compusă.

IV. Fondul și tema cărții

Colose era un oraș din provincia Frigia, în regiunea cunoscută azi sub numele de Asia Mică, situat la 16 km est de Laodiceea, la 20 km sud-est de Hierapolis (vezi 4:13). Față de Efes era situat la o sută șazeci de kilometri est, la intrarea unei trecători din munții Cad-mieni (o vale îngustă de circa 18 km), pe traseul militar ce stabilea legătura dintre Eufрат și Occident. Colose era situat pe valea râului Lycus (Lupul), al cărui curs era îndreptat spre vest, fiind afluent al râului Maeander, în care se vărsa după ce acesta străbătea Laodiceea. Acolo apa de la izvoarele fierbinți din Hierapolis se unește cu apa rece provenită de la Colose, producând acea stare de „căldicel” de la Laodiceea. Hierapolis era atât o stațiune balneară, cât și un centru religios, în timp ce Laodiceea era metropola din valea respectivă. În perioada anterioară NT, Colose cunoscuse o înflorire deosebită. Se crede că denumirea orașului provine de la termenul „colossus”, inspirat de formațiunile de calcar, ce se prezentau sub forme fanteziste.

Nu știm exact cum a ajuns Evanghelia la Colose. În punctul în care Pavel le scrie co-losenilor această scrisoare, el încă nu-i cunoscuse pe nici unul dintre credincioșii de acolo (2:1). În general se crede că Epafras e cel ce a dus vestea bună a mântuirii în acest oraș (1:7). Mulți cred că el a fost convertit prin Pavel, în timpul șederii de trei ani a apostolului la Efes. Frigia făcea parte din Asia Proconsulară. Pavel a fost în Frigia (Fapte 16:6; 18:23), dar nu și la Colose (2:1).

Din textul epistolei deducem că o învățătură falsă, cunoscută ulterior sub denumirea de gnosticism, începuse să amenințe biserica din Colose. Gnosticii se făleau cu cunoștințele lor (din grecescul *gnosis*, „cunoaștere”). Adepții acestui curent pretindeau că posedă informații superioare celor deținute de apos-

toli și încercau să creeze impresia că nimeni nu putea fi cu adevărat fericit, decât dacă era inițiat în tainele cultului lor. Unii din gnostici negau adevărata latură umană a lui Cristos, propovăduind că „Cris-tosul” ar fi fost o *influență* divină, care ar fi emanat din Dumnezeu și s-ar fi odihnit asupra Omului, Isus, la botezul Lui. Apoi susțineau că Cristosul acesta L-ar fi părăsit pe Isus cu puțin timp înaintea răstignirii Lui. Așadar, conform teoriei acestora, Isus a murit, dar nu și Cristosul. Anumite variante ale gnosticismului susțineau că între

Dumnezeu și materie există diverse nivele sau grade de ființe spirituale. Ei adoptau acest punct de vedere în efortul de a explica originea răului, așa cum arată și A. T. Robertson: Speculația gnosticilor se axa, mai cu seamă, asupra originii universului și existenței răului. Ei presupuneau că Dumnezeu este bun și totuși rău în cadrul existenței. Și totuși, Dumnezeul bun nu a putut crea materia rea. Prin urmare, ei postulau o serie de emanații, eoni, spirite și îngeri care s-ar fi interpus între Dumnezeu și materie. Ideea era că un eon ar fi provenit din Dumnezeu, altul din acest eon, și așa mai departe, până când s-ar fi aflat la o distanță suficient de mare de Dumnezeu pentru ca Dumnezeu să nu fie contaminat de creația materiei rele, dar suficient de aproape încât să aibă forța de a executa lucrarea.³

Fiind convinși că trupul este inherent păcătos, unii gnostici practica ascetismul, acel sistem de renunțare de sine sau chiar auto-tor-turare, în efortul de a atinge o stare spirituală mai înaltă. Alții treceau în extrema cealaltă, trăind în satisfacerea tuturor plăcerilor trupesti, afirmând că trupul nu are nici o importanță sau că nu afectează viața spirituală a omului!

Se pare că urme ale altor două erori puteau fi întâlnite la Colose: antinomianismul și iudaismul. Antinomianismul este învățătura potrivit căreia sub har o persoană nu trebuie să practice stăpânirea de sine, ci poate să dea curs tuturor poftelor și dorințelor trupului. Iudaismul de genul Vechiului Testament degenerase, atingând forma unui sistem de îndeplinire a unor ceremonii, prin care omul spera să poată obține neprihănirea înaintea lui Dumnezeu.

Erorile care existau la Colose continuă să se manifeste și în vremea noastră. Gnosticismul a reapărut în sânul curenților: Christian Science, Teosofie, Mormonism, Martorii lui Iehova, Unity și al altor sisteme. Antinomianismul este caracteristic tuturor celor care

Coloseni

811

spun că, întrucât trăim sub har, putem face ce dorim, trăind oricum. Iudaismul a fost inițial o revelație de la Dumnezeu, ale cărei forme și ceremonialuri au avut menirea de a-i învăța pe oameni adevăruri spirituale sub forma unor arhetipuri, așa cum reiese din epistola către Evrei și din alte părți ale NT. Dar această învățătură a degenerat, devenind un sistem în care

formele propriu-zise au ajuns să capete valoare, sensul lor spiritual fiind, în general, ignorat. Iudaismul își găsește corespondentul modern în numeroasele sisteme religioase de vremea noastră, care propovăduiesc că omul poate obține bunăvoința lui Dumnezeu prin propriile sale fapte, ignorând sau tăgăduind starea sa de păcat și nevoia mântuirii exclusiv din partea lui Dumnezeu.

În Coloseni, apostolul Pavel contracarează cu măiestrie aceste erori, prin etalarea gloriilor Persoanei și lucrării Domnului nostru Isus Cristos.

I. DOCTRINA PRE-EMINENȚEI LUI CRISTOS (Cap. 1, 2)

A. Salutul (1:1, 2)

1:1 Pe vremea când a fost redactat Noul Testament, o scrisoare începea de obicei cu numele autorului. Tot așa și **Pavel** se prezintă ca **apostol al lui Isus Cristos prin voia lui Dumnezeu**. Un apostol era un trimis special al Domnului Isus. Pentru a li se confirma mesajul propovăduit, apostolii au primit puterea de a săvârși minuni (2 Cor. 12:12). În plus, citim că atunci când apostolii și-au pus,

Epistola aceasta se aseamănă uimitor de mult cu scrisoarea lui Pavel către Efeseni. Este însă o asemănare din care lipsește elementul repetiției. Efeseni îi privește pe credincioși așezați cu Cristos în locurile cerești. Pe de altă parte, Coloseni îi privește pe pământ, în timp ce Cristos, Capul lor Glorificat, se află în cer. În *Efeseni* accentul se pune asupra faptului că *credinciosul* este *în Cristos*, în timp ce *Coloseni* îl prezintă pe *Cristos*, nădejdea slavei, *în credincios*. În Efeseni accentul cade pe biserică, în ipostaza de „Trup” al lui Cristos, „plinătatea Celui care împlinește totul în toți” (Ef. 1:23). De aici și sublinierea unității Trupului lui Cristos. În Coloseni, poziția de cap a lui Cristos este expusă pe larg în capitolul 1, împreună cu necesitatea de a ne ține strânși de Cap” (2:18, 19), de a-I fi supuși. Cincizeci și patru din cele 155 de versete ale cărții Efeseni sunt similare cu cele din Coloseni.

În unele cazuri, mâinile peste credincioși, a fost dăruit Duhul Sfânt (Fapte 8:15-20; 19:6). Astăzi nu există în lume apostoli în sensul strict al cuvântului și este o mare nechibzuin-ță ca cineva să pretindă că ar fi succesor al primilor doisprezece apostoli. Mulți interpretează Efeseni 2:20 în sensul că lucrarea celor înzestrați cu darul distinctiv de apostoli și profeți a avut de a face, în principal, cu întemeierea bisericii, în contrast cu lucrarea evangheliștilor, păstorilor și învățătorilor (Ef. 4:11),

care continuă și în dispensația actuală. Pavel își derivă apostolia din **voia lui**

SCHIȚA CĂRȚII

I. DOCTRINA PRE-EMINENȚEI LUI CRISTOS (Cap. 1, 2)

A. Salutul (1:1, 2)

B. Mulțumirile și rugăciunea lui Pavel pentru credincioși (1:3-14)

C. Gloriile lui Cristos, Capul Bisericii (1:15-23)

D. Slujba încredințată lui Pavel (1:24-29)

E. Suficiența lui Cristos în fața pericolelor filosofiei, legalismului, misticismului și ascetismului (2:1-13)

II. ÎNDATORIRILE CREDINCIOSULUI FAȚĂ DE CRISTOSUL PRE-EMINENT (Cap. 3, 4)

A. Noua viață a credinciosului: dezbrăcarea de omul vechi și îmbrăcarea cu omul nou (3:1-17)

B. Comportamentul adecvat pentru membrii casei creștine (3:18-4:1)

C. Viața de rugăciune a credinciosului și mărturia dată de el prin faptă și prin viu grai (4:2-6)

D. Amănunte despre unii din asociații lui Pavel (4:7-14)

E. Salutări și îndrumări (4:15-18)

Comentariu

\$12

Coloseni

Dumnezeu (vezi și Fapte 9:15; Gal. 1:1). Nu a fost o ocupație pe care și-a ales-o singur sau pentru care să fi fost instruit de oameni, după cum această funcție nu i-a fost încredințată prin ordinarea oamenilor. Nu a provenit „de la oameni” (ca sursă), nici „prin oameni” (ca instrument), ci întreaga lui misiune a fost desfășurată cu convingerea solemnă că Dumnezeu însuși l-a ales să fie apostol.

Pe când redacta această scrisoare lângă Pavel se afla **Timotei fratele nostru**. Este bine să observăm aici o totală lipsă de oficialism în atitudinea lui Pavel față de Timotei. Ambii erau membri ai unei frății comune și nici măcar nu se punea problema unei ierarhii, de felul celei care există astăzi în rândurile demnitarilor bisericești, cu titluri pompoase și veșminte specifice.

1:2 Scrisoarea aceasta se adresează **sfinților și fraților credincioși în Cristos care sunt în Colose** — două denumiri frumoase care se aplică în NT tuturor creștinilor. **Sfinți** —asta înseamnă că ei sunt despărțiți de lume și alipiți la Dumnezeu, urmarea acestui act trebuind să se manifeste prin viața lor

sfântă. **Frați credincioși** arată că sunt copiii unui Tată comun prin credința în Domnul Isus; sunt frați și surori care cred. Creștinii mai sunt numiți discipoli (ucenici) și credincioși, în alte locuri din NT.

În Cristos se referă la poziția lor *duhovnicească*. Când au fost mântuiți, Dumnezeu i-a așezat în Cristos, ei fiind acum „acceptați în Preaiubitul.” Urmarea este că ei au viața și natura Lui, de acum înainte nemaifiind văzuți de Dumnezeu ca niște copii ai lui Adam sau ca oameni nenăscuți din nou, ci acceptați pe deplin, cum este Fiul Său. Sintagma: în **Cristos** comunică o încărcătură de intimitate, acceptare și siguranță ce depășește orice capacitate a minții omenești de a o pricepe. Amplasarea *geografică* a acestor credincioși este indicată de sintagma: **care sunt în Colose**. Poate niciodată n-am fi putut citi despre acest oraș, dacă evanghelia nu s-ar fi predicat acolo, aducând sufletele la mântuire.

Pavel îi salută acum pe sfinți cu frumosul salut: **Har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru și de la Domnul Isus Cristos**. Nici o altă alăturare de cuvinte nu ar putea exprima mai plenar binecuvântările aduse de creștinism decât formula: **har și pace**. **Har** era un salut destul de răspândit în lumea elenă, după cum **pace** era un salut obișnuit la evrei, ambele cuvinte fiind folosite atât la întâlnire, cât și la despărțire.

Harul ni-L înfățișează pe Dumnezeu coborându-Se la nivelul omenirii păcătoase și pierdute, cu nesfârșită iubire și compasiune iar **pacea** rezumă toate rezultatele vieții unei persoane, atunci când aceasta acceptă harul lui Dumnezeu, ca dar fără plată. R. J. Little spune: „Harul poate însemna multe lucruri, fiind aidoma unui cec în alb. Pacea este negreșit o componentă a moștenirii creștinului, pe care nu trebuie să-1 lăsăm pe Satan să ne-o răpească.” Semnificativă este și topica: întâi este **harul**, apoi **pacea**. Dacă Dumnezeu n-ar fi luat inițiativa, acționând sub impulsul iubirii și îndurării Sale față de noi, am zăcea și azi în păcatele noastre. Dar slavă Lui, că a avut această inițiativă, trimițându-L pe Fiul Lui să moară pentru noi, drept care acum putem avea pace cu Dumnezeu, pace cu semenii noștri și pacea lui Dumnezeu în sufletele noastre. Dar de îndată ce am făcut această afirmație, ne dăm seama cât de neadecvate sunt cuvintele noastre pentru a putea defini suficient profunda realitate pe care o exprimă ele.

B. Mulțumirile și rugăciunea lui Pavel pentru credincioși (1:3-14)

1:3 După ce i-a salutat pe sfinții aceștia cu cuvintele ce au intrat în vocabularul definitiv al creștinismului, apostolul face încă un gest caracteristic—se pleacă pe genunchi, cu **mulțumiri** și rugăciune pe buze. Se pare că apostolul întotdeauna își începea rugăciunea cu laude adresate Domnului — pildă pe care bine ar fi dacă ne-am însuși-o. Rugăciunea lui este adresată **Iui Dumnezeu Tatăl Domnului nostru Isus Cristos**. Rugăciunea este privilegiul nespus de mare de a fi primiți în audiență la Suveranul universului. Pe bună dreptate cineva ar putea întreba: „Cum poate un biet om îndrăzni să stea înaintea înfricoșătoarei și măreței prezențe a Dumnezeului Preaînalt?” Răspunsul îl găsim în însuși textul versetului: slăvitul și maiestuosul Dumnezeu al universului este **Tatăl Domnului nostru Isus Cristos**. Cel Preaînalt este același care s-a apropiat de noi, devenind intim. Datorită faptului că credincioșii în Cristos se împărtășesc din viața Lui, Dumnezeu este acum și Tatăl nostru (Ioan 20:17). Noi ne putem apropia de El prin Cristos. **Rugându-ne neîncetat pentru voi**. Luată separat, această sin-\ tagmă nu pare ieșită din comun, dar sensul ei e amplificat de observația că Pavel își exprimă aici interesul pentru oameni cu care încă nu a avut prilejul să se întâlnească. Comparația aceasta cu propria noastră dificultate de a ne aduce aminte de rudele și prietenii noștri, înaintea tronului de har! Ce listă uriașă de

Coloseni

813

persoane pentru care obișnuia să se roage trebuie să fi avut apostolul Pavel! El se ruga nu numai pentru cei pe care îi cunoștea, ci și pentru creștinii din depărtări, ale căror nume i-au fost aduse la cunoștință de alții. Cu adevărat, viața de necurmată rugăciune a apostolului Pavel ne ajută să-l înțelegem mai bine.

1:4 El auzise despre **credința în Cristos Isus** a colosenilor și despre **dragostea lor față de toți sfinții**. Mai întâi el menționează **credința lor în Cristos Isus**, acesta trebuind să fie întotdeauna punctul nostru de plecare. În lumea contemporană există mulți oameni religioși, care vorbesc întruna despre dragostea lor pentru alții. Dar dacă îi descoși mai îndeaproape, constăți că nu au nici o **credință în Domnul Isus**. Or, o asemenea dragoste reprezintă un gol imens și o totală lipsă de sens. Pe de altă parte, sunt cei care mărturisesc cu buzele **credința lor în Cristos**, dar degeaba cauți că nu vei găsi nici o dovadă a **dragostei** lor în viața lor. Pavel pune sub

semnul întrebării și sinceritatea credinței lor. Trebuie să existe **credință** adevărată în Mântuitorul, și această credință trebuie demonstrată printr-o viață de **iubire** față de Dumnezeu și față de semenii noștri.

Pavel spune că **credința** este **în Cristos**. Trebuie să luăm bine seama la acest lucru. Domnul Isus Cristos este prezentat întotdeauna în Scriptură ca ținta credinței, obiectivul spre care este îndreptată aceasta. Cineva poate avea credință nemărginită într-o bancă, dar credința aceea este valabilă doar în măsura în care banca respectivă este fiabilă. Oricâtă credință ai avea în banca respectivă, a-ceasta nu va putea asigura depozitele bancare, dacă banca nu este gestionată cum trebuie. Credința în sine nu este suficientă. Credința respectivă trebuie să fie axată pe Domnul Isus Cristos. Întrucât El nu poate da greș niciodată, nici o persoană care-și pune încrederea în El nu va fi dezamăgită niciodată.

Faptul că Pavel a auzit despre **credința** și **dragostea** lor arată că ei nu erau niște credincioși ascunși. De fapt, NT nu oferă prea multe încurajări celor care și-ar propune să trăiască o viață de ucenic secret. Învățătura Cuvântului lui Dumnezeu este că dacă cineva L-a primit cu adevărat pe Mântuitorul, atunci acea persoană nu va putea să nu-L mărturisească în public pe Cristos și mântuirea pe care i-a adus-o.

Dragostea colosenilor îi cuprindea pe **toți sfinții**. Cu alte cuvinte, această dragoste nu avea nici o umbră de sectarism sau de mărginire locală. Colosenii nu-i iubeau doar pe cei din părtășia lor, ci oriunde găseau credincioși adevărați, își revărsau iară rezerve toată căldura dragostei lor peste ei. Asta ar trebui să ne fie învățământ ca și dragostea noastră să nu aibă un caracter îngust și să nu se mărginească la cei din propriul nostru cerc de părtășie locală sau numai la misionarii din țara. noastră. Trebuie să dăm cinste oilor lui Cristos din orice loc unde s-ar găsi acestea, manifestându-ne, ori de câte ori posibil, dragostea față de ele.

1:5 Nu este prea clară legătura acestui verset cu textul precedent. Trebuie el legat de versetul 3? Noi dăm mulțumiri... **din pricina nădejdi care vă este păstrată în ceruri?** Sau legătura trebuie stabilită cu versetul 4: Dragostea voastră pentru toți sfinții, **din pricina nădejdi care vă este păstrată în ceruri?** Ambele interpretări sunt valabile. Apostolul avea motive să mulțumească nu numai pentru credința și dragostea lor, ci și pentru moștenirea de care vor avea ei parte în viitor.

Pe de altă parte, tot atât de adevărat este și faptul că credința în Cristos Isus și dragostea pentru toți sfinții sunt exercitate în lumina binecuvântărilor care ne așteaptă. În orice caz, putem vedea cu toții că Pavel enumera aici cele trei virtuți cardinale ale vieții creștine: credința, dragostea și **nădejdea**, pe care le găsim și la 1 Corinteni 13:13 și la 1 Tesaloniceni 1:3; 5:8. Lightfoot spune: „Credința se reazemă pe trecut; dragostea acționează în prezent; iar nădejdea ne îndreaptă privirile spre viitor.”⁴

În versetul acesta **nădejdea** nu înseamnă atitudinea de așteptare sau de năzuire după un lucru, ci se referă la obiectul sperat. Aici înseamnă împlinirea sau consumarea mântuirii noastre, când vom fi duși în cer și ne vom lua în primire moștenirea veșnică. Colosenii auziseră despre această **nădejde**, probabil când Epafras le vestise evanghelia. Ceea ce au auzit ei este redat de sintagma: **cuvântul adevărului evangheliei. Evanghelia** de aici este descrisă ca mesajul unei vești bune *adevărate*. Poate că Pavel se gândea la învățăturile *false* ale gnosticilor, când scria aceste cuvinte. Cineva a definit „adevărul” drept ceea ce afirmă Dumnezeu despre un lucru (Ioan 17:17). **Evanghelia** este adevărată pentru că este cuvântul lui Dumnezeu.

1:6 Adevărul evangheliei ajunsese până la coloseni, ca de altfel până la marginile lumii cunoscute până atunci. Afirmatia nu trebuie luată în sens absolut, întrucât nu se poate deduce de aici că absolut *toți oamenii* din lumea de atunci au auzit evanghelia. Mai

814

Coloseni

degrabă ar putea să însemne, cel puțin parțial, că o seamă de oameni *din orice națiune* au auzit vestea bună a evangheliei (Fapte 2). Versetul ar mai putea însemna că evanghelia este destinată tuturor oamenilor și că se vestea peste tot, fără îngrădiri intenționate. Pavel descrie și rezultatele inevitabile pe care le produce evanghelia. În Colose și în toate celelalte părți ale lumii în care ajunsese să fie vestită evanghelia, ea a dat roadă și a crescut (textul marginal⁵ NKJV). Se face această afirmație pentru a se sublinia caracterul supranatural al evangheliei, căci în natură de obicei rodirea și creșterea nu au loc concomitent. De multe ori planta respectivă trebuie curățată pentru ca să dea rod, căci dacă este lăsată să crească în voie, va acapara toată seva, repartizând-o frunzelor și

ramurilor, și nu rodului. Dar evanghelia înfăptuiește ambele procese simultan: dă **roadă** în mântuirea sufletelor și zidirea sfinților, răspândindu-se, în același timp, din oraș în oraș și de la neam la neam.

Este exact efectul pe care 1-a avut evanghelia în viața colosenilor **din ziua când** ei au auzit și au cunoscut harul lui Dumnezeu în adevăr. În biserica din Colose s-a produs o creștere numerică, dar și o dezvoltare duhovnicească în viața credincioșilor de acolo.

Se pare că evanghelia a făcut, într-adevăr, pași uriași în primul veac, ajungând în Europa, Asia și Africa, cu mult peste limitele unde credeau unii că se va opri. Dar nu există temeiuri să credem că a străbătut tot pământul. **Harul lui Dumnezeu** descrie aici foarte adecvat mesajul evangheliei. Prin ce am putea rezuma mai frumos vestea bună decât prin adevărul minunat, potrivit căruia harul lui Dumnezeu se revarsă peste oameni vinovați, care nu merită decât mânia lui Dumnezeu!

1:7 Apostolul precizează că de la Epafras au auzit credincioșii mesajul evangheliei, a-jungând să cunoască acest mesaj în experiența lor practică de trăire. Pavel îl laudă pe Epafras, definindu-l drept **preaiubitul nostru rob împreună cu noi și credincios slujitor al lui Cristos pentru ei**. Nu găsim la apostolul Pavel nici urmă de amărăciune sau gelozie. Pe el nu-l deranja faptul că și alți predicatori aveau parte de elogieri. Ba mai mult, el însuși este primul care își exprimă aprecierea față de alți slujitori ai Domnului.

1:8 De la Epafras a auzit Pavel de **dragostea** colosenilor **în Duhul**. Nu era aici doar un sentiment uman de afecțiune, ci o iubire autentică față de Domnul și copiii Lui, pe care o produce **Duhul** lui Dumnezeu ce sălășluiește în lăuntrul credincioșilor. Aceasta este singura referire la Duhul Sfânt din această epistolă.

1:9 Odată încheiat capitolul mulțumirilor, Pavel începe acum să facă mijlociri concrete pentru sfinți. Am amintit deja cât de cuprinzător era orizontul rugăciunilor lui Pavel. Trebuie acum să amintim și faptul că cererile formulate de el se raportau întotdeauna la nevoile specifice ale copiilor lui Dumnezeu din orice localitate. Apostolul nu se ruga la modul general. Patru par să fie cererile exprimate cu privire la coloseni: (1) ca ei să capete pricepere duhovnicească; (2) să aibă o purtare vrednică de Domnul; (3) să aibă parte din plin de putere și (4) să fie cuprinși de un duh de mulțumire.

Cererile formulate de Pavel nu sunt parcimonioase ori meschine — fapt care reiese mai cu seamă din versetele 9, 10 și 11, prin folosirea unor cuvinte cum ar fi: *orice, orice lucru, tot felul de, cu toată puterea, pentru orice răbdare....* (1) **orice fel de înțelepciune și de pricepere duhovnicească** (v. 9). (2) „șă-l fiți plăcuți în orice lucru" (v. 10). (3) „în orice lucrare bună" (v. 10). <4) „Cu toată puterea" (v. 11). (5) „Pentru orice răbdare și îndelungă îngăduință" (v. 11).

De aceea de la începutul versetului 9 stabilește legătura cu versetele anterioare, sensul sintagmei fiind: *datorită veștilor aduse de Epafra* (v. 4, 5,8). De prima dată când a **auzit** despre acești sfinți scumpi de la Colose și credința, dragostea și nădejdea lor, apostolul și-a făcut un obicei să se roage pentru ei. Mai întâi s-a rugat ca ei să fie umpluți **de cunoașterea deplină a voii** lui Dumnezeu, **în orice fel de înțelepciune și de pricepere duhovnicească**. Apostolul nu a cerut ca ei să fie mulțumiți cu pretențiile de cunoaștere trâmbițate de gnostici, ci a dorit ca credincioșii coloseni să aibă parte de deplina cunoaștere a voii lui Dumnezeu pentru viața lor, așa cum este aceasta descoperită în cuvântul Său. Cunoașterea acesta nu este de natură lumească ori carnală, ci e caracterizată de **înțelepciune și pricepere duhovnicească** — adică de **înțelepciunea** de a aplica cunoștințele dobândite în modul cel mai adecvat și de **pricepere** de a vedea care lucruri sunt după voia lui Dumnezeu și care sunt contrare acesteia.

1:10 între versetul 10 și 9 există o foarte importantă legătură. De ce voia apostolul Pavel să fie colosenii umpluți cu cunoașterea voii lui Dumnezeu? Pentru ca ei să devină oare predicatori străluciți sau învățători senza-

Coloseni

815

ționali? Ca să atragă după ei mulțimi mari de adepți, cum făceau gnosticii? Nicidecum! Adevărata înțelepciune și pricepere duhovnicească are menirea de a-i învrednici pe creștini să **umblе într-un chip vrednic de Domnul, să-I fie plăcuți în orice lucru**. Găsim aici o lecție importantă despre călăuzire, Dumnezeu nu ne descoperă voia Sa pentru a ne satisface curiozitatea, după cum nu o face pentru a ne gâdila ambiția sau orgoliul. Mai degrabă, Domnul ne arată voia Sa pentru viața noastră pentru ca noi să-I fim plăcuți în tot ceea ce facem.

Aducând rod în tot felul de fapte bune. Iată o utilă atenționare că deși nu suntem mântuiți *prin* faptele bune,

negreșit suntem însă mântuiți *pentru* a face fapte bune. Uneori avem tendința ca prin sublinierea totalei nevrednicii și ineficacității a faptelor bune de a mântui sufletul să creăm impresia că creștinii nu cred în valoarea sau necesitatea faptelor bune. Nimic nu ar putea fi mai departe de adevăr decât o atare interpretare trunchiată! Aflăm de la Efeseni 2:10 că: „noi suntem lucrarea Lui și am fost creați în Cristos Isus pentru fapte bune, pe care Dumnezeu le-a pregătit mai dinainte, ca să umblăm în ele.” Și iarăși la Tit 3:8, Pavel îi scrie lui Tit:

„Adevărat este cuvântul acesta și vreau să stărui cu tărie asupra acestor lucruri, pentru ca cei care au crezut în Dumnezeu să caute să fie cei dintâi în fapte bune”.

Pavel nu dorea doar ca ei să aducă roadă în orice lucrare bună, ci și să crească în cunoașterea lui Dumnezeu. Cum se realizează acest lucru? Mai întâi de toate, se face prin studierea consecventă și atentă a cuvântului lui Dumnezeu. Apoi se capătă prin ascultarea de învățăturile Sale, slujindu-L cu credincioșie — acest element din urmă fiind un gând foarte proeminent aici. Pe măsură ce facem aceste lucruri, suntem aduși la o stare de cunoaștere mai deplină a Domnului. „Atunci vom cunoaște, dacă vom persevera în cunoașterea Domnului” (Osea 6:3, KJV).

Observați repetarea cuvintelor care se referă la cunoaștere în capitolul 1 și modul în care fiecare menționare nouă a lor ne transmite un gând și mai profund. În versetul 6, ei „*au cunoscut* harul lui Dumnezeu.” În versetul 9, ei aveau deja „*cunoașterea* voii Sale”, pentru ca în versetul 10 să ni se spună că ei „*creșteau* în *cunoașterea* lui Dumnezeu”. Am putea spune că prima cunoaștere se referă la mântuire, a doua la studierea Scripturilor iar a treia la slujirea și la trăirea vieții creștine. Doctrina sau învățătura sănătoasă trebuie să conducă neapărat la o purtare corespunzătoare, care se va exprima prin slujirea și ascultarea noastră de Domnul.

1:11 A treia cerere a apostolului este ca sfinții să fie **întăriți cu toată puterea, potrivit cu tăria slavei Lui**. (Observați din nou progresia: *umpluți*, vr. 9; *aducând rod*, v. 10; *întăriți*, v. 11). Viața creștină nu poate fi trăită doar în virtutea energiilor naturale ale omului, ci este nevoie de o tărie supranaturală. De aceea Pavel dorește ca credincioșii să cunoască puterea Fiului înviat al lui Dumnezeu, dar nu se oprește aici, ci vrea ca ei s-o cunoască **potrivit cu tăria slavei Lui**. El nu cere ca această putere să fie *din* tăria slavei Lui, ci **potrivit cu ea. Tăria**

slavei Lui este nemărginită și tot așa este și cadrul rugăciunii, cum arată și Peake: „Dotarea cu putere nu se face doar pe măsura nevoii receptorului, ci și după măsura puterii divine disponibile.”⁶

De ce dorea Pavel să aibă creștinii această putere sau tărie? Pentru ca să săvârșească minuni spectaculoase? Sau pentru ca să învie morții, să vindece bolnavii sau să scoată demonii? Din nou, răspunsul este „Nu”. Ci este nevoie de putere pentru ca copilul lui Dumnezeu să aibă **orice răbdare și îndelungă îngăduință [răbdare], cu bucurie**. Trebuie să dăm toată atenția acestui cuvânt! Pentru că în multe zone ale creștinătății contemporane se pune un mare accent pe așa-zisele miracole, cum ar fi vorbirea în limbi, vindecarea bolnavilor și alte lucruri senzaționale. Dar față de toate acestea, asistăm în epoca noastră la un miracol mult mai mare: acela de a vedea cum un copil al lui Dumnezeu suferă răbdător și-I mulțumește lui Dumnezeu în mijlocul tuturor încercărilor!

La 1 Corinteni 13:4, îndelunga răbdare este asociată cu bunătatea. Aici ea este legată direct de bucurie. Noi suferim pentru că nu ne putem smulge din gemetele (și suferințele) de care are parte creația. Pentru a ne păstra însă **bucuria** în lăuntrul nostru și bunătatea față de alții este nevoie de puterea lui Dumnezeu, aceasta fiind o izbândă în viața de credință.

Deosebirea dintre **răbdare** și **îndelungă răbdare** este, după unii, deosebirea dintre a răbda fără murmur și a răbda fără să te răzbuni. Harul lui Dumnezeu a realizat unul dintre obiectivele supreme în viața credinciosului care știe să sufere cu răbdare și să-L laude pe Dumnezeu chiar în mijlocul unei încercări de foc.

1:12 Mulțumind din acest verset se referă la coloseni, nu la Pavel (în original verbul este la plural). Pavel se roagă ca ei să fie

816

Coloseni

nu doar întăriți în toate privințele, ci și să aibă un duh de mulțumire, pentru ca niciodată să nu înceteze să-și exprime recunoștința față de Tatăl, care i-a **învrednicit** să aibă parte de **moștenirea sfinților în lumină**. Ca fii ai lui Adam, noi nu eram potriviți să ne bucurăm de gloriile cerului. De fapt, dacă ar fi posibil ca oamenii nemântuiți să fie duși în cer, ei nu s-ar simți bine acolo, ci ar fi cuprinși de cea mai adâncă mizerie. Ca să poți aprecia cerul trebuie să fii potrivit pentru el. Chiar și

noi, credincioșii în Domnul Isus, nu suntem potriviți pentru cer prin noi înșine. Singura nădejde de slavă pe care o avem acum se găsește în Persoana Domnului Isus Cristos:

Mă reazem pe meritele Sale, Alt reazem n-am,
Nici chiar în locurile cerești, în țara lui Emanuel.

— *Arme Ross Cousin*

Când Dumnezeu îl mântuiește pe cineva, imediat îl înzestrează cu caracterul adecvat pentru cer. Acest caracter adecvat este chiar Cristos. Nimic nu mai poate fi adăugat la a-ceastă desăvârșire. Nici măcar o viață întreagă de ascultare și de slujire aici pe pământ nu-1 va putea face pe cineva să fie mai potrivit, mai adecvat pentru cer decât în ziua cînd a fost mântuit. Nădejdea noastră de slavă se găsește în sângele Lui. În timp ce moștenirea este **în lumină** și „pusă deoparte în cer”, noi, credincioșii avem aici pe pământ Duhul Sfânt ca „garanție a moștenirii noastre.” Prin urmare, ne bucurăm, gândindu-ne la ce ne așteaptă în viitor, în timp ce încă de pe acum ne bucurăm de „pîrga Duhului.”

1:13 Invrednicindu-ne să avem parte de moștenirea sfinților în lumină, Dumnezeu **ne-a eliberat de sub puterea întunericului și ne-a strămutat în împărăția Fiului dragostei Lui** (cf. 1 Ioan 2:11). Acest lucru poate fi ilustrat prin experiența copiilor lui Israel, așa cum o găsim consemnată în Exod. Ei o duseseră greu în Egipt, sub loviturile de bici ale stăpînitorilor de sclavi. Dar printr-un act minunat al intervenției divine, Dumnezeu i-a izbăvit din groaznică robie și i-a condus prin pustie spre țara făgăduinței. Tot așa și noi, ca păcătoși eram robi ai Satanei, dar prin Cristos am fost **izbăviți** din ghiarele sale, fiind acum supuși ai împărăției lui Cristos. Împărăția Satanei este caracterizată de întuneric — adică de absența luminii, căldurii și bucuriei; pe cînd împărăția lui Cristos este caracterizată de dragoste, care presupune prezența tuturor celor trei elemente: lumină, căldură și bucurie.

Împărăția lui Cristos e văzută în Scriptură în câteva aspecte diferite. Cînd a venit prima oară pe pământ, El a oferit națiunii Israel o împărăție literală. Iudeii doreau izbăvirea de sub asuprirea romană, dar nu voiau să se pocăiască de păcatele lor. Cristos nu putea domni decât peste un popor aflat într-o relație spirituală corectă cu El. Cînd Domnul Isus le-a arătat acest lucru israeliților, aceștia L-au respins pe Regele lor, răstignindu-L. De atunci Domnul Isus a revenit în cer și acum

asistăm la împărăția în faza ei tainică (Mat. 13). Asta înseamnă că împărăția nu se poate vedea sub formă vizibilă. Regele este absent. Dar toți cei care îl acceptă pe Isus Cristos în această epocă îl recunosc ca Stăpânitor de drept al lor, fiind astfel supușii împărăției Sale. În viitor, când Domnul Isus va reveni pe pământ, își va stabili împărăția, a cărei capitală va fi Ierusalimul, și va domni o mie de ani. La sfârșitul celor o mie de ani, Cristos îi va zdrobi sub picioarele Sale pe toți dușmanii, predând împărăția lui Dumnezeu Tatăl. Și astfel se va inaugura împărăția veșnică, care va continua de-a lungul întregii veșnicii.

1:14 După ce a menționat împărăția Fiului dragostei lui Dumnezeu, Pavel se lansează acum într-unul din cele mai mărețe pasaje din cuvântul lui Dumnezeu privitoare la Persoana și lucrarea Domnului Isus. Ne este greu să știm dacă Pavel și-a încheiat rugăciunea sau dacă aceasta continuă în versetele de față pe care urmează să le studiem. Nu are însă prea mare importanță, pentru că și dacă următoarele versete nu sunt o rugăciune, ele negreșit sunt o adevărată închinare. Sturz a scos în evidență că „în acest pasaj uimitor, care îl preamărește pe Isus Cristos mai mult decât oricare alt pasaj, numele Lui nu apare nici o singură dată, sub nici o formă.” Deși acest lucru este, într-o privință, remarcabil, nu trebuie să ne mire. Căci Cine altul decât binecuvântatul nostru Mântuitor ar putea fi obiectul descrierii ce ni se înfățișează privirilor? Pasajul ne amintește de întrebarea pe care i-a pus-o Măria grădinarului: „Domnule, dacă L-ai luat, spune-mi unde L-ai pus și mă voi duce să-L iau” (Ioan 20:1-5). Așadar, nu l-a spus pe nume, deoarece nu era nevoie, mintea fiindu-i preocupată de o singură Persoană.

Cristos- ne este înfățișat mai întâi drept Cel **în care avem răscumpărarea, iertarea păcatelor**. Răscumpărarea descrie actul prin care am fost cumpărați de pe piața de sclavi a păcatului. E ca și când Domnul Isus ar fi pus o etichetă cu prețul asupra noastră. Cât de

Coloseni

817

mare a fost valoarea ce ne-a acordat-o? În realitate, El a spus: „Pun un preț așa de mare pe ei încât sunt dispus să-Mi vărs sângele, ca să-i cumpăr.” Întrucât am fost cumpărați cu un preț atât de mare, ar trebui să ne fie clar că nu mai suntem ai noștri; am fost cumpărați cu un preț. Prin urmare, nu mai

trebuie să trăim viața după bunul nostru plac. Borden din Yale a scos în evidență că dacă ne luăm viața, făcând ce dorim cu ea, ne însușim un lucru ce nu ne aparține, fiind, prin urmare, hoți!

Nu numai că El ne-a răscumpărat, ci ne-a dat **iertarea păcatelor**. Asta înseamnă că Dumnezeu a șters datoria acumulată de păcatele noastre. Domnul Isus a plătit plata pentru aceste păcate pe cruce; de-acum nu mai e nevoie să se facă nici o plată. Contul a fost achitat și încheiat, iar Dumnezeu nu numai că ne-a iertat, ci ne-a îndepărtat păcatele, cum este răsăritul departe de apus (Ps. 103:12).

C. Gloriile lui Cristos, Capul Bisericii (1:15-23)

1:15 în următoarele patru versete, îl găsim descris pe Domnul Isus: (1) în relația Sa cu Dumnezeu (v. 15); (2) în relația Sa cu creația (v. 16, 17); și (3) în relația Sa cu biserica (v. 18).

Domnul este descris aici drept **chipul Dumnezeului Celui nevăzut**. Chipul transmite cel puțin două idei. Mai întâi, gândul că Domnul Isus ne-a învrednicit să vedem cum este Dumnezeu. Dumnezeu este Duh și, prin urmare, invizibil. Dar în Persoana lui Cristos, Dumnezeu S-a făcut pe Sine vizibil ochilor muritorilor. În acest sens Domnul Isus este **chipul Dumnezeului Celui nevăzut**. Oricine L-a văzut pe El L-a văzut pe Tatăl (vezi Ioan 14:9). Dar cuvântul **chip** transmite și ideea de „reprezentant”. Dumnezeu l-a așezat inițial pe Adam pe pământ ca să-I reprezinte interesele, dar Adam a dat greș. Prin urmare, Dumnezeu L-a trimis pe singurul Său Fiu născut în lume ca Reprezentant al Său, ca să Se ocupe de interesele Sale și să-i facă cunoscută omului inima Sa plină de iubire. În această privință, El este chipul lui Dumnezeu. Același cuvânt **chip** este folosit și la 3:10, unde se spune că credincioșii sunt chipul lui Cristos.

Cristos mai este și **Cel întâi-născut peste toată creația** sau peste toate ființele create. Ce înseamnă asta? Unii învățători falși sugerează că Domnul Isus este El însuși o ființă creată, că a fost prima Persoană creată de Dumnezeu. Ba unii merg până acolo încât să recunoască că El este cea mai măreață dintre creaturile care au ieșit din mâna lui Dumnezeu. Dar nimic nu ar putea contrazice mai direct învățătura cuvântului lui Dumnezeu decât aceste păreri.

Sintagma: „Cel întâi-născut” are cel puțin trei înțelesuri în Scriptură. În Luca 2:7, se folosește *în sens literal*, când Măria L-a născut pe primul ei Fiu, întâi-născut. În Exod 4:22 însă

termenul e folosit *cu sens figurat*. „Israel este fiul Meu, întâiul Meu născut.” în versetul acesta nu se exprimă deloc ideea unei nașteri fizice, ci Domnul recurge la termenul de întâi născut pentru a descrie locul aparte pe care-l ocupă poporul Israel în planurile și scopurile Sale. În fine în Psalmul 89:27 termenul „întâi născut” e folosit pentru a desemna *un loc de superioritate*, de supremație, având un caracter unic. Acolo, Dumnezeu spune că îl va face pe David întâiul Său născut, mai presus de regii pământului. David a fost în realitate ultimul fiu născut al lui Iese, după trup. Dar Dumnezeu a hotărât să-i acorde un loc de supremație unică, de primat și de suveranitate.

Oare nu este exact acesta gândul subliniat la Coloseni 1:15 — **Cel întâi-născut peste toată creația?** Domnul Isus Cristos este Fiul unic al lui Dumnezeu. într-o privință, toți credincioșii sunt fii ai lui Dumnezeu, dar Domnul Isus este Fiul lui Dumnezeu într-un sens care nu se aplică la nimeni altul. El a existat dinainte de toată creația și ocupă o poziție de supremație peste ea. Sintagma: **Cel întâi-născut peste toată creația** nu are aici nimic de a face cu nașterea, ci înseamnă, pur și simplu, că El este Fiul lui Dumnezeu în virtutea unei relații eterne. Este un titlu de prioritate/w^e/, și nu doar a timpului.

1:16 învățătorii falși recurg la versetul 15 (în special în versiunea KJV) pentru a susține că Domnul Isus ar fi o ființă creată. De obicei însă învățăturile eronate pot fi combătute chiar cu textele din Scriptură invocate de adepții cultelor deraiate, cum se întâmplă și în cazul de față. Versetul 16 afirmă concludent că Domnul Isus nu este o creatură, ci însuși Creatorul. în versetul acesta aflăm că **toate lucrurile**—întregul univers al lucrurilor — **au fost create** nu numai **de El**, ci și **prin El și pentru El**. Fiecare din aceste prepoziții transmite un alt gând. Mai întâi, citim că **de El au fost create toate lucrurile** — i-deea ce decurge de aici fiind că puterea de a crea era în Ființa Sa. El a fost Arhitectul. Mai jos, în același verset, aflăm că **toate lucrurile au fost create prin El** — adică El a fost Agentul în procesul creației. El a fost Persoana Dumnezeirii prin care s-a săvârșit actul

818

Coloseni

creației. în plus, toate lucrurile au fost create **pentru El**. El este Cel pentru care au fost create toate lucrurile — însuși

țelul creației.

Pavel se străduiește să sublinieze că **toate lucrurile au fost create prin** Cristos, fie lucrurile **din cer**, fie lucrurile **de pe pământ**. Aceste cuvinte nu mai lasă nimănui vreo porțiță să afirme că deși El a creat unele lucruri, El însuși ar fi fost creat, inițial.

Apoi apostolul afirmă că creația Domnului a cuprins lucruri **văzute** și **nevăzute**. Termenul **văzute** (sau „vizibile”) nu necesită nici o explicație. În schimb, Pavel a fost conștient că termenul **nevăzute** (sau „invizibile”) va stârni curiozitatea noastră, ceea ce l-a determinat să procedeze la o defalcare a sensurilor termenului. Așadar, între lucrurile invizibile figurează **tronurile, stăpânirile, prin-cipalitățile** și **puterile**. Noi credem că acești termeni se referă la ființe îngerești, deși nu putem face distincție între diversele ranguri ale acestor ființe inteligente.

Gnosticii susțineau că există diferite ranguri sau categorii de ființe spirituale, de la Dumnezeu la materie și că Cristos ar aparține uneia din aceste categorii. Pe de altă parte, Martorii lui Iehova afirmă că înainte de a fi venit în lume, Domnul ar fi fost un înger creat, și anume chiar arhanghelul Mihail! În acest verset însă Pavel combate viguros aceste idei absurde, afirmând în termenii cei mai clari cu putință că Domnul Isus Cristos este Creatorul îngerilor—de fapt, al tuturor ființelor, fie **văzute**, fie **nevăzute**.

1:17 El este mai înainte de toate și toate se mențin prin El. Pavel spune: „El **este** înainte de toate lucrurile.” În Biblie se folosește adesea timpul prezent pentru a se descrie atemporalitatea Dumnezeirii. Astfel, Domnul Isus a spus: „înainte de a fi fost Avraam, Eu SUNT” (Ioan 8:58).

Nu numai că Domnul Isus a existat înainte de a fi fost orice creație, ci **în El toate se mențin**. Asta înseamnă că El este Susținătorul universului și Sursa mișcării sale perpetue. Chiar pe când S-a aflat aici pe pământ, El a fost Cel care a controlat legile prin care funcționează universul nostru, în condiții optime.

1:18 Stăpânirea Domnului Isus nu acoperă doar universul natural, ci se extinde și la domeniul spiritual. **El este Capul trupului, al Bisericii**. Toți credincioșii în Domnul Isus din actuala dispensație formează împreună ceea ce se numește **trupul** lui Cristos sau **biserica**. După cum trupul uman este vehiculul prin care se exprimă o persoană, tot așa

Trupul lui Cristos este vehiculul prin care a găsit El cu cale să se exprime față de lume. Și **El este Capul** acelui **trup**. Capul transmite ideea de îndrumare, dirijare și control. El ocupă locul de **pre-eminență** în cadrul bisericii.

El este **începutul**. Prin asta noi înțelegem **începutul** noii creații (vezi Apo. 3:14), sursa vieții spirituale — adevăr exprimat și de folosirea sintagmei **Cel întâi-născut dintre cei morți**. Și aici trebuie să avem grijă să subliniem că prin asta nu se înțelege că Domnul Isus a fost primul care a înviat din morți, deoarece au mai existat cazuri de înviere în VT, precum și în NT. Dar Domnul Isus a fost primul care a înviat din morți, pentru ca după aceea *să nu mai moara*; El a fost primul care a înviat cu un trup slăvit și a înviat ca și Cap al unei noi creații. Învierea Sa este unică, fiind garanția că toți cei ce-și pun încrederea în El vor învia și ei. Învierea Lui îi proclamă supremația în cadrul creației spirituale, după cum arată foarte frumos Alfred Mace: Cristos nu poate ocupa locul secund nicăieri. El este „întâiul născut peste toată creația” pentru că El a creat totul (Col. 1:15,16). El este. în același timp întâiul născut dintre cei morți în legătură cu o familie răscumpărată și cerească. Astfel creația și răscumpărarea îi acordă onorurile supremației, pentru că este Cine este și pentru ceea ce a făcut; „pentru ca în toate lucrurile El să aibă pre-emi-nența.” El este primul peste tot.”

Domnul Isus are astfel o dublă pre-eminență: mai întâi în cadrul creației și apoi în biserică. Dumnezeu a decretat ca *în toate lucrurile EL să aibă pre-eminența* Ce răspuns adecvat e acesta pentru toți cei care atât pe vremea lui Pavel, cât și a noastră ar căuta să-L depoziteze pe Cristos de Dumnezeirea Sa, făcându-L doar o ființă creată, oricât de înalt ar fi rangul la care L-ar așeza ei!

Citind cuvintele: **ca în toate lucrurile El să aibă pre-eminența**, este cât se poate de nimerit să ne întrebăm: „Are El oare preeminența, locul suprem, în viața mea?”

1:19 Darby traduce versetul 19 în felul următor: „Căci în El toată plinătatea Dumnezeirii a găsit plăcere să locuiască.”

Versiunea King James ar putea lăsa să se înțeleagă că, la un moment dat, Tatălui (observați folosirea caracterelor cursive pentru cuvintele ce nu există în textul original grec) I-ar fi făcut plăcere să facă să locuiască toată plinătatea în Eiul. Sensul real este că **plinătatea** Dumnezeirii întotdeauna a locuit în Cristos,

Ereticii gnostici propovăduiau că Cristos

Coloseni

819

a fost un fel de „punct intermediar” spre Dumnezeu, o verigă necesară din cadrul lanțului. Dar, în viziunea acestor oameni, ar fi existat după El alte verigi mai bune. Cu alte cuvinte, par să spună aceștia: „Nu vă opriți! Continuați, până veți atinge plinătatea.” „Nicidecum”, răspunde Pavel. „Cristos este El însuși plinătatea desăvârșită, deplina com-pletețe!”

Toată plinătatea *locuiește* în Cristos. În original se folosește un verb care desemnează o locuire permanentă,⁹ nu doar o ședere temporară.

1:20 Între versetul 19 și 20 există următoarea legătură: „Căci I-a făcut plăcere *Tatălui* ca **prin El** (prin Cristos) **să împace toate lucrurile cu Sine... după ce a făcut pace prin sângele crucii Lui.**” Cu alte cuvinte, nu numai că a fost buna plăcere a Dumnezeirii ca toată plinătatea să locuiască în Cristos, (v. 19), ci și ca Cristos să **împace toate lucrurile cu Sine.**

În acest verset sunt menționate două reconcilieri: (1)

Reconcilierea **lucrurilor** (v. 20) și (2) reconcilierea persoanelor (v. 21). Prima se află încă în viitor, pe când a doua e deja la trecut, pentru toți cei ce au crezut în Cristos.

RECONCILIEREA

A reconcilia înseamnă a restaura la relația sau norma corectă sau a face pace acolo unde până atunci exista vrăjmășie. Biblia niciodată nu spune că Dumnezeu ar avea nevoie să se împace cu omul, ci întotdeauna arată că omul trebuie să se împace cu Dumnezeu. Mintea firească este dușmănie față de Dumnezeu (Rom. 8:7) și din această cauză, omul trebuie să se împace.

Când a intrat păcatul în lume, omul s-a înstrăinat de Dumnezeu. El a adoptat o atitudine de ostilitate față de Dumnezeu. Prin urmare, a trebuie să se împace.

. Dar păcatul a afectat toată creația, nu numai familia omenească.

1. Anumiți îngeri păcătuiseră în trecut. (Dar nu există nici un indiciu că îngerii aceștia vor fi împăcați vreodată. Ei sunt „puși deoparte în lanțuri veșnice sub întuneric, în vederea judecății acelei zile mari”, Iuda 6.) La Iov 4:18 Elifaz afirmă că Dumnezeu le găsește greșeli îngerilor Săi.

2. Creația animală a fost și ea afectată de pătrunderea păcatului în lume: „De asemenea și creația

așteaptă cu o dorință înfocată descoperirea fiilor lui Dumnezeu. Căci creația a fost supusă deșertăciunii... Căci știm că până

în ziua de azi, toată creația suspină și suferă durerile nașterii" (Rom. 8:19-22). Faptul că animalele suferă de boli și dureri, fiind supuse morții, este o dovadă că nici ele nu sunt scutite de blestemul păcatului.

3. Pământul a fost blestemat de Dumnezeu după ce a păcătuit Adam (Gen. 3:17) — fapt evidențiat de prezența buruienilor, a spinilor și a pălămidei.

4. în cartea Iov, Bildad ne spune că până și stelele nu sunt curate în ochii lui Dumnezeu (Iov 25:5), deci se pare că păcatul a afectat și sfera stelelor.

5. La Evrei 9:23 ni se spune că însuși cerul a trebuit să fie purificat. Noi nu cunoaștem deplina semnificație a acestei afirmații, dar am putea deduce că lucrurile cerești au fost întinate prin prezența Satanei, care are acces la Dumnezeu ca pâraș al fraților (Iov 1:6,7; Apo. 12:10). Unii cred că acest pasaj se referă la locuința lui Dumnezeu; alții cred că este vorba de cerurile în înțelesul sferei astrilor. Aceștia din urmă cred că Satan are acces la Dumnezeu în spațiul stelar. în orice caz, toți sunt de acord că tronul lui Dumnezeu nu este întinat de păcat. Unul din scopurile morții lui Cristos a fost de a face posibilă împăcarea tuturor persoanelor și lucrurilor cu Dumnezeu. Pentru a realiza aceasta, El a trebuit să îndepărteze vrăjmășia și înstrăinarea. Acest lucru El l-a realizat eficient prin rezolvarea spre deplina satisfacție a lui Dumnezeu a chestiunii păcatului.

Scopul reconcilierii este redat de Coloseni 1, după cum urmează: (1) Toți cei ce cred în Domnul Isus sunt deja împăcați sau reconciliați cu Dumnezeu (v. 21). Deși lucrarea de împăcare a lui Dumnezeu este suficientă pentru toată omenirea, ea intră în vigoare sau devine efectivă doar în cazul celor care se prevalează de ea. (2) în cele din urmă, toate lucrurile vor fi împăcate, fie lucrurile de pe pământ, fie cele din cer (v. 20). Asta se referă la creația animală și la lucrurile fără viață, care au fost întinate de păcat. Dar nu se referă la Satan, la alți îngeri căzuți sau la oameni necredincioși. Pierzarea lor veșnică este prezentată fără echivoc în Scriptură.

Se spune că reconcilierea se extinde la „lucrurile de sub pământ". Este o deosebire între reconciliere și subjugare. Aceasta din urmă este descrisă la Filipeni 2:10: „Pentru ca în

Numele lui Isus să se plece orice genunchi al celor din ceruri, de pe pământ și de sub pământ." Sau, cum traduce Darby: „al ființelor cerești și pământești și infernale." Toate ființele create, chiar îngerii căzuți, vor

820

Coloseni

fi obligate, în cele din urmă, să se plece în fața Domnului Isus, dar asta nu înseamnă că vor fi vreodată împăcate. Subliniem aceasta pentru că unii s-au folosit de Coloseni 1:20 pentru a propaga învățătura falsă a mântuirii universale—potrivit căreia Satan însuși, îngerii căzuți și oamenii necredincioși vor fi cu toții împăcați cu Dumnezeu, în cele din urmă. Textul din Scriptură de care ne ocupăm limitează gradul de răspândire a reconcilierii prin sintagma: lucruri de pe pământ sau lucruri din cer. „Lucrurile de sub pământ," (lucrurile infernale) nu sunt cuprinse.†

1:21 Pavel le amintește colosenilor că împăcarea în cazul lor este deja un fapt împlinit. Înainte de a fi convertiți, colosenii fuseseră păcătoși din rândul ne-evreilor, **înstrăinați** de Dumnezeu și vrăjmași ai Lui în gândirea lor, datorită **faptelor rele** (Ef. 4:17, 18). Ei aveau o nevoie disperată de a fi împăcați, drept care, Domnul Isus Cristos, în harul Lui nemărginit, a luat inițiativa.

1:22 El i-a împăcat **în trupul Lui de carne, prin moarte**. Nu prin viața Sa s-a făcut aceasta, ci prin **moartea** Sa. Sintagma: **trupul Lui de carne** înseamnă că Domnul Isus a înfăptuit împăcarea prin moartea Sa pe cruce, într-un **trup** uman real (iar nu ca ființă spirituală, ca un duh, cum afirmau gnosticii). Comparați Evrei 2:14-16, unde întruparea lui Cristos este declarată o condiție necesară răscumpărării. Or, gnosticii negau acest fapt.

Minunatul rezultat al acestei împăcări este redat de cuvintele: ca **sa** vă **prezinte înaintea Lui** sfinți, **curați** și fără vină. Ce har minunat, ca păcătoșii nelegiuiți să poată fi izbăviți de trecutul lor, fiind strămutați într-un tărâm atât de binecuvântat! Cum se exprimă și C. R. Erdman: „în Cristos găsim un Dumnezeu care este aproape, care are grijă, care aude, căruia îi pasă, care se îndură și care mântuieș-te."¹⁰

Deplina eficacitate a împăcării realizată de Cristos cu privire la ai Săi se va vedea atunci când vom fi înfățișați înaintea lui Dumnezeu Tatăl fără păcat, fără pată și fără nici o acuză la activul nostru, când, închinân-du-ne, îl vom recunoaște

bucuroși pe Cristos ca fiind Cel Vrednic (Apo. 5).

1:23 Acum apostolul Pavel adaugă unul din numeroasele **dacă**¹¹ din aceste texte, care s-au dovedit foarte descumpănitoare pentru mulți copii ai lui Dumnezeu. La prima vedere, versetul ar părea să spună că rămânerea noastră în starea de mântuiți ar depinde de rămânerea noastră în **credință**. Dacă așa ar sta lucrurile, atunci cum vom putea împăca

acest verset cu alte texte din cuvântul lui Dumnezeu, cum e cel de la Ioan 10:28, 29, care declară că nici o oaie a lui Cristos nu va pieri niciodată?

Căutând un răspuns la această întrebare, am dori să spunem de la început că siguranța eternă a credinciosului este un adevăr binecuvântat, prezentat cu claritate pe paginile NT. Dar Scripturile ne învață, așa cum o fac în versetul de față, și faptul că credința adevărată întotdeauna are calitatea de permanență, de statornicie și că o persoană care a fost născută cu adevărat din Dumnezeu va merge, cu credință, până la capăt. Continuarea este dovada realității. Desigur există întotdeauna pericolul alunecării și abaterii de la calea cea dreaptă, dar creștinul chiar dacă mai cade, se ridică din nou (Prov. 24:16). El nu se dezice de credința lui.

Duhul lui Dumnezeu a găsit cu cale să insereze de multe ori conjuncția „dacă” în pasajele din cuvântul lui Dumnezeu pentru a-i soma pe cei ce rostesc numele lui Cristos, punând la încercare realitatea mărturiei lor. De aceea, nu am dori să știrbim cu nimic prin cuvintele noastre tăișul acestor versete, după cum s-a exprimat cineva: „Aceste «dacă» din Scriptură au darul de a-i examina pe creștinii aflați în lume, prezentându-i apoi ca pe unii care au trecut cu brio examenul sufletului.” Pridham comentează și el pe marginea provocării găsite în aceste versete:

Cititorul va constata, în urma studierii atente a Cuvântului, că Duhul are obiceiul să alăture celor mai plenare și absolute afirmații ale harului a-numite atenționări sau avertismente ce presupun un eșec total din partea unora care sunt credincioși doar cu numele... Avertismentele care îi zgârie în urechi pe cei nesinceri în mărturia lor sunt însă sorbite cu recunoștință de sufletele evlavioase... Scopul tuturor învățăturilor de felul celor prezentate aici este de a încuraja credința, iar pe de altă parte, de a condamna, prin anticipare, pe cei nepăsători și încrezători în forțele lor, care mărturisesc doar cu buzele.¹²

Negreșit gândindu-se la gnostici, apostolul îi îndeamnă pe coloseni să nu se abată de la **nădejdea** care însoțește **Evangelhia** sau pe care o inspiră **Evangelhia**. Ei trebuie să rămână statornici în credința de care au auzit de la Epafras, **întemeiați** și **neclintiți** în ea.

Iarăși Pavel spune despre evanghelie că a fost predicată la orice făptură (sau „întregii creații”) **de sub cer**. Evangelhia se adresează întregii creațiuni, dar încă nu a ajuns literal-

CoJoseni

821

mente la toate creaturile. Pavel argumentează aici necesitatea proclamării mondiale a evangheliei ca mărturie de autentificare. El vede în aceasta dovada că ea este adaptabilă la nevoile întregii omeniri, de pretutindeni. Versetul nu înseamnă că toate persoanele din lumea de atunci au auzit evangelhia. Această misiune nu se încheiase încă, ci era un proces aflat în plină desfășurare. Mai trebuie subliniat că evangelhia a ajuns până la marginile lumii biblice, adică în toate colțurile lumii Mediterane.

Pavel se numește **slujitor**, termenul nea-vând nici o conotație de oficialitate; nu denotă nici un post șus-pus, ci o poziție de slujire, în smerenie. (în latină *minister*, de unde și termenul modern de „ministru”, adică slujitor al publicului. în engleza curentă termenul de *minister* are înțelesul de cleric, pastor sau slujitor al amvonului, n.tr.). **D. Slujba încredințată lui Pavel (1:24-29)**

1:24 Ultimele șase versete din capitolul 1 descriu slujba lui Pavel. Mai întâi, ea s-a desfășurat într-o atmosferă de suferință. Scriind din închisoare, Pavel poate spune că acum se bucură în suferințele sale pentru sfinți, adică, din pricina lor. Ca slujitor al Domnului Isus Cristos, el a fost chemat să îndure nespuse greutăți, prigoane și suferințe. Toate acestea au fost pentru el un privilegiu — privilegiul de a completa ce lipsea în suferințele lui Cristos. Ce vrea să spună apostolul prin asta? Mai întâi, nu poate fi o referire la suferințele *ispășitoare* ale Domnului Isus Cristos pe cruce, căci acestea au fost isprăvite odată pentru totdeauna și nimeni nu mai poate lua parte la ele. Dar există un sens în care Domnul Isus încă mai suferă. Când Saul din Tars a fost doborât la pământ pe drumul spre Damasc, el a auzit o voce din cer, spunând: „Saule, Saule, de ce Mă prigonești?” Saul nu fusese conștient că-L persecută pe Domnul—el nu-i persecutase decât pe creștini. Dar el a aflat că

persecutându-i pe credincioși, el L-a persecutat pe Mântuitorul lor. Capul din cer resimte suferințele Trupului Său de pe pământ.

Astfel, apostolul Pavel consideră toate suferințele pe care creștinii surit nevoiți să le îndure din pricina Domnului Isus ca parte integrantă din suferințele lui Cristos care au mai rămas. Aici sunt incluse suferințele din pricina neprihănirii, suferințele de dragul Lui (purtând ocara Lui) și suferințele din pricina evangheliei.

Dar **suferințele lui Cristos** se referă nu numai la suferințele ^{en/rw} Cristos, ci descriu

și *același fel de* suferințe pe care le-a îndurat și Mântuitorul când s-a aflat pe pământ, deși pe o scară mult mai mică.

Suferințele îndurate de apostolul în trupul său au fost din pricina trupului lui Cristos, adică pentru biserica Lui.

Suferințele oamenilor nemântuiți sunt, într-o anumită privință, fără sens, căci nu se atinge nici un grad ridicat de demnitate.

Ele nu sunt altceva decât o anticipare a chinurilor iadului, pe care le vor îndura pe veci de veci. Nu tot așa este cu suferințele creștinilor. Când aceștia suferă pentru Cristos, într-un sens foarte real însuși Cristos suferă cu ei.

1:25 Slujitorul ei am fost făcut eu. Pavel deja a folosit această sintagmă la sfârșitul versetului 23. Acum însă o repetă, cu o anumită deosebire. Apostolul avea o slujbă dublă: întâi, fusese înputernicit să predice evanghelia (v. 23); și în al doilea rând, fusese trimis să predea învățătura minunatei taine despre biserică (v. 25). Găsim aici învățăminte de mare preț pentru orice slujitor adevărat al lui Cristos în sensul că nu se așteaptă de la noi doar să-i conducem pe oameni la Cristos, prin evanghelie, și apoi să-i abandonăm, lăsându-i să se descurce cum pot. Dimpotrivă, ni se cere să canalizăm eforturile de evanghelizare în direcția formării de biserici nou-testamentale locale, în care convertiții să poată fi zidiți în credința cea mai sfântă, transmitându-li-se inclusiv învățătura și adevărul despre biserică. Domnul vrea ca bebelușii Lui să fie îndrumați spre stații de hrănire, unde să li se asigure o nutriție îndestulătoare și unde să poată crește.

Astfel în Coloseni 1 am văzut (1) cele două aspecte ale pre-eminenței lui Cristos, (2) cele două aspecte ale împăcării realizate de Cristos și (3) cele două aspecte ale slujbei lui Pavel. Aici, în versetul 25, când Pavel spune: „**Al cărei slujitor am fost făcut eu,**” el se referă la slujba sa cu privire la

biserică, și nu la evanghelie, cum reiese din sintagma următoare: **Potrivit administrării** (sau „dispensa-ției”) **pe care mi-a dat-o Dumnezeu pentru voi**. Un administrator are datoria să îngrijească de interesele sau de proprietatea altuia. Pavel era administrator sau ispravnic în sensul că mărețul adevăr despre biserică i-a fost încredințat lui, în mod deosebit. Deși taina Trupului lui Cristos nu i-a fost revelată doar lui, totuși el a fost ales să fie cel care să transmită acest adevăr scump Neamurilor. În el se cuprinde poziția unică a bisericii în relația ei cu Cristos și cu dispensațiile, biserica având constituția ei proprie, nădejdea și

822

Coloseni

destinul ei distinctiv, precum și celelalte adevăruri numeroase privitoare la viața și ordinea ei, pe care Dumnezeu le-a încredințat lui Pavel și celorlalți apostoli.

Când spune el: **pe care Dumnezeu mi-a dat-o pentru voi**, îi consideră pe coloseni credincioși neevrei. Apostolul Petru fusese trimis să predice poporului evreu, în timp ce lui Pavel i se încredințase o misiune similară, destinată însă în principal neevreilor.

Una din cele mai dificile sintagme din acest capitol este: **ca să întregesc Cuvântul lui Dumnezeu**. Ce vrea să spună Pavel cu asta? Mai întâi, știm că nu se referă la încheierea cuvântului lui Dumnezeu, prin adăugarea ultimei cărți, cea de față. După câte știm Apocalipsa, redactată de Ioan, a fost ultima carte care a completat alcătuirea NT, pe plan calendaristic. Atunci care e sensul spuselor lui Pavel, că întregește cuvântul lui Dumnezeu?

Mai întâi, a întregi înseamnă a declara pe de-a-ntregul, a face cunoscut. Astfel, Pavel declarase tot sfatul lui Dumnezeu. În al doilea rând, am dori să sugerăm că Pavel a întregit sau împlinit cuvântul lui Dumnezeu din punct de vedere al doctrinei.

Marele adevăr al tainei [bisericii] formează cheia de boltă a revelației NT. într-un mod cât se poate de real, ea completează salba de subiecte tratate de NT. Deși alte cărți au fost scrise la o dată ulterioară celor redactate de Pavel, totuși ele nu conțin alte taine noi ale credinței care să nu fi fost deja tratate de apostolul Pavel în scrierile sale. într-un sens foarte real, revelațiile privitoare la taina bisericii întregesc cuvântul lui Dumnezeu. Nimic din ce s-a adăugat mai târziu nu a mai fost nou în același sens.

1:26 Faptul că întregirea de către Pavel a cuvântului lui Dumnezeu a avut de a face cu **taina** reiese din versetul de față, anume **taina ținută ascunsă din veacuri și din generații, dar descoperită acum sfinților Săi**. În NT o taină este un adevăr nedescoperit anterior, dare care a fost făcut cunoscut acum fiilor oamenilor prin apostolii și profeții NT. Este un adevăr la care omul nu putea ajunge nicidecum prin propria sa inteligență, dar pe care Dumnezeu în harul Lui a îngăduit să fie făcut cunoscut.

Versetul acesta este unul din multele din NT care ne învață că adevărul privitor la biserică nu era cunoscut în perioada Vechiului Testament, căci fusese **ținut ascuns de veacuri și de generații** (Ef. 3:2-13; Rom. 16:25-27). Astfel este greșit să afirmăm că biserica ar fi început cu Adam sau cu Avraam. Biserica a început în ziua de Rusalii, iar adevărul despre biserică a fost descoperit apostolilor. Biserica în NT nu este totuna cu Israelul din Vechiul Testament, ci este o realitate cu totul și cu totul nouă, ce n-a existat în prealabil.

Obârșia Israelului se identifică cu momentul chemării lui Avraam de către Dumnezeu, din Ur, din țara haldeilor, când acesta a renunțat la celelalte popoare și la păcatele și idolatria acestora. Dumnezeu a făcut o națiune din sămânța lui Avraam, distinctă de toate celelalte națiuni și separată de ele. Biserica este exact reversul acesteia, fiind o uniune de credincioși din toate rasele și naționalitățile, reuniți într-un singur Trup și despărțiți moral și duhovnicește de toți ceilalți. Faptul că biserica nu este continuarea Israelului se poate vedea dintr-o seamă de lucruri, de pildă din analogia cu „smochinul”, folosită de Pavel la Romani 11, pentru a arătat că națiunea Israel își păstrează identitatea distinctă, dar că orice evreu care crede în Cristos devine membru al bisericii (Col. 3:10, 11).

1:27 Adevărul **acestei taine** poate fi rezumat după cum urmează: (1) Biserica este Trupul lui Cristos. Toți credincioșii sunt mădulare ale Trupului, fiind destinați să fie părtași veșnici la slava lui Cristos. (2) Domnul Isus este Capul Trupului, asigurându-i viața, seva, alimentația și călăuzirea. (3) Evreii nu beneficiază de nici un tratament preferențial când vine vorba de intrarea în sânul bisericii, după cum Neamurile nu sunt deloc dezavantajate în această privință. Atât evreii, cât și Neamurile devin mădulare ale Trupului prin credință, formând un singur om (Ef. 2:15; 3:6). Faptul că Neamurile pot fi mântuite nu a fost un adevăr ascuns în VT; dar faptul că

Neamurile convertite vor fi împreună mădulare ale Trupului lui Cristos, că vor fi alături de El în slavă, domnind cu El —ei bine, acesta a fost un adevăr necunoscut înVT.

Aspectul anumit pe care îl subliniază Pavel în legătură cu taina bisericii în versetul 27 este faptul că Domnul Isus este dispus să locuiască în inima Neamurilor. **Cristos în voi năjddea slavei.** Aceste cuvinte au fost adresate colosenilor, deci unor Neamuri, neevrei, drept care F. B. Meyer exclamă: „Faptul că El a consimțit să locuiască în inima unui copil al lui Avraam a fost considerat un act minunat de condescendență, dar apoi faptul că Și-a făcut locuința în inima unui ne-evreu — ei bine, asta a fost incredibil!” Și totuși exact asta presupune taina: „că adică

Coloseni

823

Neamurile sunt împreună moștenitoare cu noi, alcătuind același trup, luând parte cu noi la aceeași făgăduință în Cristos prin evanghelie" (Ef. 3:6). Pentru a sublinia importanța acestui adevăr, apostolul nu se mulțumește să spună „taina” sau „gloria acestei taine”, ci **bogățiile slavei tainei acesteia**, comasând o seamă de cuvinte, pentru a imprima în cititorii epistolei sale faptul că acesta este un adevăr slăvit, care trebuie tratat de ei cu toată atenția.

Care este Cristos în voi, nădejdea slavei. Cristos care locuiește în credincioși este nădejdea lor de slavă. Noi nu avem alt titlu de proprietate, alt drept de a merge în cer decât Mântuitorul nostru însuși. Faptul că El locuiește în noi face ca cerul să ne fie atât de asigurat de parcă deja ne-am afla acolo!

1:28 Sintagma **pe El îl predicăm** este semnificativă. Desigur, El se referă la Domnul Isus Cristos (v. 27). Pavel spune că predică o Persoană. Cu alte cuvinte, nu și-a pierdut timpul cu politică sau filosofie, ci și-a concentrat mesajul asupra Persoanei Domnului Isus însuși, pentru că și-a dat seama că creștinismul este Cristos. **Avertizându-1 pe orice om și învățându-1 pe orice om în toată înțelepciunea, ca să-I putem prezenta pe orice om desăvârșit în Cristos Isus.**

Avem aici alte detalii despre slujba preaiubitului apostol, ce vestea cuvântul de la om la om. Pe cei nemântuiți îi avertiza de groaznica mânia care va veni și-i învăța pe sfinți marile adevăruri ale credinței creștine.

Apoi vedem accentul pe care îl pune apostolul pe lucrarea de consolidare, imediat următoare convertirii. El resimțea o mare

responsabilitate față de cei pe care îi îndrepta spre Mântuitorul. El nu se mulțumea să vadă sufletele mântuite și apoi să-și ia la revedere. El dorea să-1 prezinte pe orice om desăvârșit în Cristos Isus. Pavel se înfățișează pe sine ca un preot ce aduce jertfe lui Dumnezeu. Jertfele de aici sunt bărbați și femei. În ce condiții îi oferă el Domnului? Sunt ei slabi? Sau niște bebeluși în Cristos? Adevărul e că apostolul îi vrea să fie creștini maturi, dezvoltati, adulți. El vrea ca ei să fie ancorați în adevăr. Avem noi pe inimă aceeași povară pentru cei pe care i-am îndrumat la Cristos?

1:29 Tocmai spre atingerea acestui țel muncea Pavel din greu, alături de ceilalți *a*-postoli. Și totuși el își dădea seama că nu făcea toate acestea cu forțele proprii, ci **potrivit lucrării Lui, care se arată cu putere în** el. Cu alte cuvinte, el și-a dat seama că numai în măsura în care era învrednicit de Domnul putea el să-L slujească. El era conștient de faptul că Domnul lucra în el cu putere, în călătoriile pe care le făcea Pavel, din loc în loc, sădind biserici și hrănindu-i duhovnicește pe sfinții lui Dumnezeu.

Versetele 28 și 29 sunt deosebit de utile pentru noi în traducerea Phillips:

Așadar, natural, că îl vestim pe Cristos. Noi îi avertizăm pe toți cei întâlniți de noi și-i învățăm pe toți câți putem tot ceea ce știm despre El, pentru ca, dacă este posibil, să-I aducem pe fiecare om la maturitatea deplină în Cristos. În vederea acestui lucru muncesc eu tot timpul, cu toată tăria pe care mi-o dă Dumnezeu.

E. Suficiența lui Cristos în fața pericolelor filosofiei, legalismului, misticismului și ascetismului

2:1 Versetul acesta este strâns legat de ultimele două versete din capitolul 1. Acolo apostolul Pavel descria străduințele sale de a-1 înfățișa pe fiecare credincios într-o stare de maturitate în Cristos, prin predare și predica-re. Aici străduințele sale sunt de altă natură, fiind definite drept **un mare conflict** pe care îl poartă apostolul în rugăciune în folosul unora pe care încă nu i-a întâlnit în persoană. Din prima zi când a auzit despre coloseni, Pavel s-a rugat pentru ei și pentru cei din Laodiceea, precum și pentru alți creștini cu care nu a avut încă prilejul să facă cunoștință (vezi Apo. 3:14-19, unde este descrisă starea tristă în care s-a aflat mai târziu biserica din acea localitate).

Versetul 1 este o mângâiere pentru cei ce nu au avut niciodată

privilegiul de a se angaja în slujba publică. învățătura pe care o desprindem de aici este că nu trebuie să ne simțim limitați de ceea ce putem face în prezența altora oameni. Noi putem să-L slujim pe Domnul în intimitatea cămăruței noastre, pe genunchi, la rugăciune. Dacă ajugem totuși să slujim în public, eficacitatea noastră depinde, în mare măsură, de părtașia personală și stăruința noastră înaintea lui Dumnezeu.

2:2 în acest verset ni se prezintă conținutul exact al rugăciunii lui Pavel- Prima parte a rugăciunii este **pentru ca să li se încurajeze inimile**. Pe coloseni îi păștea pericolul învățăturilor gnosticilor, ceea ce înseamnă că încurajarea de aici înseamnă confirmare sau întărire.

A doua parte a rugăciunii este ca ei să fie **uniți în dragoste**. Dacă sfinții vor trăi în păr-tășie curată, sfântă și plină de iubire unii cu alții, atunci vor prezenta un front comun îm-

824

Coloseni

potriva oricăror atacuri ale vrăjmașului. De asemenea, dacă inimile lor vor fi pline de căldura iubirii față de Cristos, El le va descoperi adevărurile mai profunde ale credinței creștine. Este un principiu binecunoscut al Scripturii, că Domnul descoperă secretele Sale celor care Li sunt apropiați. De pildă, Ioan este a-postolul care se rezema la pieptul lui Isus și nu întâmplător lui i s-a dat marea revelație a lui Isus Cristos.

în continuare Pavel s-a rugat ca ei **să capete toate bogățiile siguranței depline a înțelegerii**. Asta pentru că pe măsură ce căpătau tot mai multă înțelegere a credinței creștine, cu atât mai convinși erau de autenticitatea ei. Cu cât erau creștinii mai bine ancorați în credință, cu atât mai mic era pericolul alunecării în învățăturile false din vremea aceea.

Sintagma **siguranța deplină** apare în trei ipostaze în NT. (1) Deplina asigurare a *credinței*—noi ne bizuim pe cuvântul lui Dumnezeu, pe mărturia Sa față de noi (Ev. 10:22). (2)

Siguranța deplină a *înțelegerii*—noi știm și suntem asigurați (Col. 2:2). (3) Siguranța deplină a *nădejzii*—noi înaintăm pe cărarea creștină plini de nădejde cu privire la punctul final al drumului acestuia (Evrei 6:11).

Punctul culminant al rugăciunii lui Pavel îl constituie cuvintele: **ca să cunoască deplin taina lui Dumnezeu, atât pe Tatăl, cât pe Cristos**. Ce vrea să spună Pavel prin îndemnul ca ei să cunoască **taina lui Dumnezeu... și a lui Cristos**? Trebuie precizat că Pavel continuă să se refere la adevărul despre biserică—Cristos, Capul Trupului, și toți credincioșii, mădulare în

acest Trup. Dar aspectul particular al tainei avut în vedere de apostol este căpetenia lui Cristos. El dorește ca sfinții să recunoască acest adevăr. El știe că dacă ei își vor da seama de măreția Capului, ei nu vor fi abătuți de la calea dreaptă de gnosticism sau de alte culte nelegiuite care îi amenințau. Pavel vrea ca sfinții să se hrănească din Cristos, să-I utilizeze resursele, să-și tragă seva din El în orice situații de criză. El dorește ca ei să vadă că Cristos, cum arată Alfred Mace, ...este *în* ai Săi, având toate atributele dumneze-irii și al nermărginitelor și nespuse de mărețelor resurse, pentru ca ei să nu mai trebuiască să apeleze la cineva din afara Lui, în nici o privință. „Lor Dumnezeu a binevoit să le facă cunoscute BOGĂȚIILE slavei ACESTEI TAINE printre Neamuri: ADICĂ CRISTOS ÎN VOI, nădejdea slavei" (Col. 1:27). Adevărul acestei afirmații,

cunoscut în mod deplin, constituie antidotul sigur și imbatabil la orgoliul laodicenilor, la teologia raționalistă, la religia tradițională, la mediile și spiritismul posedate de demoni, precum și la orice formă de opoziție sau plâsmuire.¹³

2:3 În Cristos **sunt ascunse toate comorile înțelepciunii și cunoașterii**, Desigur, gnosticii se lăudau că posedă o înțelegere mult superioară celei pecare o găsim pe paginile revelației divine. Înțelepciunea lor era însă ceva adițional la ceea ce se găsea în Cristos sau în creștinism. Dar aici Pavel spune că **toate comorile înțelepciunii și cunoașterii** sunt ascunse în Cristos, Capul. Prin urmare, credincioșii nu au trebuință să treacă de ceea ce este scris în Scriptură.

Comorile aflate în Cristos sunt ascunse de necredință; și până și credinciosul trebuie să-L cunoască pe Cristos în mod intim, pentru a putea pătrunde în aceste comori.

Cristos este *în* credincios în calitate de Cap, de centru și izvor de resurse. Prin caracterul vast al bogățiilor Sale nepătrunse, prin bogăția Sa preeminentă de infinită măreție, prin tot ce este El esențialmente ca Dumnezeu, prin tot ceea ce a realizat El în cadrul creației și al răscumpărării, prin gloriile Sale personale, morale și oficiale, El face să nu mai existe loc în credincios pentru toată pleiada de profesori, autori, medii, critici și toți ceilalți care s-au aliat împotriva Sa. (Select)

Dar versetul acesta conține comori mult mai mari decât se pot observa la prima vedere. Toată **cunoștința** se găsește în Cristos. El este întruparea adevărului. El a spus: „Eu sunt calea, adevărul și viața." Nici un lucru adevărat nu va fi

niciodată în contradicție cu cuvintele Sale sau cu faptele Sale. Deosebirea dintre **cunoaștere (cunoștință)** și **înțelepciune** a fost explicată în felul următor: **Cunoa> terea** este înțelegerea adevărului, pe când **înțelegerea** este capacitatea de a aplica adevărul învățăturilor însușite.

2:4 întrucât toată înțelepciunea și cunoașterea sunt în Cristos, creștinii nu trebuie să se lase amăgiți de **cuvintele înduplecătoare** ale exponenților cultelor deraiate. Când un om nu posedă adevărul, va căuta să-și facă adepți printr-o prezentare vicleană a mesajului. Este exact ceea ce fac ereticii, în mod curent, formulându-și argumentele de la simple probabilități și clădind un sistem de învățături pe simple deducții. Pe de altă parte, dacă un om predică adevărul lui Dumnezeu, atunci el nu are nevoie să se bizuie pe elemente cum ar fi elocința sau dibăcia argumentelor sale. Adevărul posedă în el însuși cele mai imbata-

Coloseni

825

bile argumente; ca un leu, el știe să se apere, magistral.

2:5 Versetul acesta arată cât de intim era familiarizat apostolul Pavel cu problemele și pericolele ce-i pândeau pe coloseni. El se înfățișează ca un ofițer militar, care își privește trupele aliniate, gata să fie inspectate. Celelalte două cuvinte: **buna voastră rân-duială** și **tăria credinței voastre** sunt în original termeni împrumutați din limbajul militar. Primul descrie alinierea ordonată a unei companii de soldați, iar al doilea scoate în evidență frontul comun pe care îl prezintă aceștia. Pavel se bucură când vede (în **duh**, nu în trup) cu câtă statornicie rămân colosenii fideli cuvântului lui Dumnezeu.

2:6 Aici Pavel îi încurajează să continue cum au pornit inițial la drum, adică prin credință. **După cum L-ați primit pe Cristos Isus Domnul, așa să și umblați în El.** Accentul se pune aici pe cuvântul **Domn**. Cu alte cuvinte, ei au recunoscut că în El găsesc resursele depline, suficiența totală la orice nevoie a lor. El a fost întrutotul de ajuns nu numai pentru mântuirea lor, ci și pentru toate aspectele vieții creștine. Acum Pavel îi îndeamnă pe sfinți să continue să recunoască domnia lui Cristos. Ei nu trebuie să se abată de la El prin acceptarea în cugetul lor a unor învățături omenesti, oricât de convingătoare ar părea acestea. Termenul **umblare** este folosit adesea cu referire la viața creștină, referindu-se la acțiune și înaintare pe această cărare. Nu poți umbla și în același timp rămâne pe loc. Tot așa

este și în viața creștină: fie mergem înainte, fie înapoi. Dar de stat pe loc nu putem sta!

2:7 Pavel recurge mai întâi la o metaforă din agricultură, apoi la una din arhitectură. Sintagma **în rădăcinați** se referă la ceea ce s-a întâmplat la convertirea noastră. Ni se prezintă imaginea în care Domnul Isus Cristos întruchipează solul, în care se înfig rădăcinile noastre, trăgându-și toată seva din El. Desigur, aici se subliniază și importanța de a ne înfige rădăcinile adânc în El, pentru a nu fi zduncinați (Mat. 13:5,20,21).

Apoi Pavel recurge la analogia cu o clădire. **Zidiți în El**. Aici Domnul Isus este asemuit cu o temelie — Stânca veacurilor, pe Care suntem zidiți noi (Luca 6:47^49). Noi am fost **în rădăcinați** o dată pentru totdeauna, dar suntem **zidiți** întruna.

Și întăriți în credință sau „confirmați”. Ideea care se desprinde de aici este a unui proces continuu, care se desfășoară pe tot parcursul vieții creștine. Epafras le predase colosenilor noțiunile de bază ale creștinismului. Acum, pe măsură ce ei înaintau pe cărarea credinței, aceste adevăruri scumpe erau confirmate și adevărate în inima și în viața lor. Subliniind reversul acestei situații, 2 Petru 1:9 arată că eșecul de a înainta în viața duhovnicească duce la îndoială și la pierderea bucuriei și a binecuvântării evangheliei.

Pavel încheie această descriere cu cuvintele: **sporind din belșug în ea cu mulțumiri**. El nu-i vrea pe creștini să fie niște posesori ai doctrinei corecte, dar reci, ci dorește ca ei să fie captivați de adevărurile minunate ale evangheliei, pentru ca din inimile lor să se reverse lauda și mulțumirea către Domnul. **Mulțumiri** pentru binecuvântările creștinismului constituie antidotul minunat împotriva otrăvii doctrinei false.

Arthur Way traduce versetul 7 astfel: „Fiți ca niște pomi bine în rădăcinați, ca niște clădiri ce se ridică mereu, simțindu-vă învăluiți de prezența Lui, ba mai mult (căci în acest scop a fost educația voastră): să fiți neclintiți în credința voastră, plini până la refuz de mulțumiri.”

2:8 Acum Pavel este gata să se ocupe direct de erorile (rătăcirile doctrinare) care îi amenințau pe credincioșii din valea râului Ly-cus, unde, așa cum arătam, era situat orașul Colose. **Luați seama ca nimeni să nu vă fure cu filosofia și cu o amăgire deșartă**. Învățăturile false le răpesc oamenilor tot ce e de valoare, înlocuindu-le cu lucruri de nimic. **Filosofia**

înseamnă textual: „iubirea înțelepciunii” și nu este rea, în sine, ci devine rea atunci când oamenii caută înțelepciunea în afara Domnului Isus Cristos. Aici termenul e folosit cu scopul de a descrie încercarea omului de a afla și cerceta, prin eforturile propriului său intelect, acele lucruri care pot fi cunoscute doar prin intermediul revelației divine (1 Cor. 2:14). Este o înțelepciune rea pentru că preamărește rațiunea umană, așezând-o mai presus de Dumnezeu și pentru că se închină creaturii, mai mult decât Creatorului. Acest gen de înțelepciune rea este caracteristică liberalilor din vremea noastră, care fac atâta tapaj de intelectualismul și raționalismul lor. **Amăgire deșartă** se referă la învățăturile false și lipsite de valoare ale celor care pretindeau că oferă adevăruri secrete unui cerc intim de oameni. Dar în realitate aceste învățături erau lipsite de orice valoare, atrângându-i pe oameni prin recurgerea la mobilul curiozității și gâdilându-le vanitatea, întrucât—nu-i așa?—aparțin unui cerc ales, elitei unui număr restrâns.

826

Coloseni

Filosofia și amăgirea deșartă pe care le atacă Pavel sunt **după tradiția oamenilor, după principiile de bază (învățăturile începătoare) ale lumii, iar nu după Cristos**. Prin „tradiția oamenilor” se înțelege aici învățăturile religioase născocite de oameni, care nu au însă nici o temelie adevărată în Scriptură. (Prin tradiție se înțelege încetățenirea unui obicei, a unei datini, care a pornit de la o chestiune de conveniență sau care a servit scopurile unei anumite împrejurări.) **Principiile de bază ale lumii** se referă la ritualurile, ceremoniile și rânduielile iudaice, prin care oamenii sperau să capete bunăvoința lui Dumnezeu. Legea lui Moise își slujise scopul, ca arhetip al lucrurilor ce aveau să vină. Ea fusese un gen de „școală primară”, pregătitoare a inimii pentru Cristos Ce avea să vină. Dar a reveni acum la ea ar însemna să se facă jocul învățătorilor falși, ale căror uneltiri vizau să-L înlocuiască [în inimile credincioșilor] pe Fiul lui Dumnezeu cu un sistem perimat, (citată din lucrarea: Daily Notes of the Scripture Union) Pavel voia ca colosenii să pună la încercare toate învățăturile, pentru a verifica dacă erau sau nu în acord cu doctrinele lui **Cristos**. Aici ne va fi de folos să recurgem din nou la traducerea lui Phillips: „Aveți grijă să nu vă strice nimeni credința prin intelectualism sau prin teorii care, deși sună

foarte elevate, sunt, în realitate, lipsite de sens. Pentru că toate acestea sunt, în cazul cel mai bun, întemeiate pe ideile oamenilor despre natura lumii, ele nesocotindu-L pe Cristos!"

2:9 E minunat să vedem cum apostolul Pavel mereu îi readuce pe cititori la Persoana lui Cristos. Aici el redă unul din cele mai sublime și mai ne-echivoce versete din Biblie asupra

Dumnezeirii Domnului Isus Cristos. **Căci în El locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii.** Observați

acumularea intenționată de dovezi ale faptului că Cristos este Dumnezeu. Mai întâi, avem Dumnezeirea Lui: „Căci în El

locuiește... **trupește... Dumnezeirea.**" în al doilea rând avem ceea ce s-a numit amplitudinea Dumnezeirii: „Căci în El

locuiește trupește *toată plinătatea* Dumnezeirii." în fine avem ceea ce s-a numit absoluta completețe a Dumnezeirii: „Căci în El locuiește trupește *toată plinătatea Dumnezeirii.*" (Acesta e răspunsul efectiv la diversele forme de gnosticism care neagă Dumnezeirea Domnului Isus — Christian Science, Martorii lui Iehova, Unity, Teosofia, Christadelphianism, etc.)

Vincent spune: „Versetul conține două afirmații distincte: (1) Că plinătatea Dumnezeirii locuiește etern în Cristos...; (2) că plinătatea Dumnezeirii locuiește în El... ca unul care are un trup omenesc."¹⁴ Multe din cultele deraiate menționate mai sus recunosc că o anumită formă de divinitate, a locuit în Isus.

Acest verset identifică **toată plinătatea Dumnezeirii** în El, în caracterul Său uman. Argumentul e clar: dacă există o atare suficiență în Persoana Domnului Isus Cristos, ce rost mai are să ne mulțumim cu învățături care îl diminuează pe El sau îl ignoră?

2:10 Apostolul continuă efortul de a imprima în cititorii săi atotsuficiența Domnului Isus Cristos, precum și poziția perfectă pe care o au ei **în** El. Este o minunată expresie a harului lui Dumnezeu faptul că adevărul din versetul 10 îl urmează pe cel din versetul 9. în Cristos locuiește toată plinătatea Dumnezeirii trupește, iar credinciosul este **complet în El**. Desigur, asta nu înseamnă că în credincios locuiește toată plinătatea Dumnezeirii. Singurul în care a locuit, locuiește și va locui în veci toată plinătatea Dumnezeirii este Domnul Isus Cristos. Dar ceea ce ne învață acest verset este că credinciosul are în Cristos tot ce-i trebuie pentru viață și evlavie. Spur-geon ne oferă o bună definiție a completeții noastre, spunând că noi suntem (1) compleți, fără ajutorul ceremoniilor iudaice; (2) compleți fără ajutorul filosofiei; (3) compleți, fără invențiile

superstiției; (4) compleți, fără meritul uman.

Cel în care suntem compleți **este Capul oricărei domnii și stăpâniri**. Gnosticii erau foarte preocupați de tema îngerilor, așa cum se arată mai încolo, în capitolul de față. Dar Cristos este capul peste toate ființele îngerești și ar fi o mare greșală să ne ocupăm de îngeri, când însuși Creatorul îngerilor este ținta iubirii noastre, Cel cu care avem o aleasă părtășie.

2:11 Circumcizia era un ritual caracteristic al iudaismului — acea operație chirurgicală minoră, aplicată copilului de parte bărbătească. Pe plan duhovnicesc, semnifica moartea față de firea veche sau îndepărtarea naturii rele, corupte și nenăscute din nou a omului. Din nefericire, evreii au ajuns să fie mai preocupați de ceremonia fizică propriu-zisă, neglijându-i înțelesul duhovnicesc. În încercarea de a obține bunăvoința lui Dumnezeu prin ceremonii și fapte bune, ei afirmau, de fapt, că în firea veche ar exista suficiente lucruri bune care să-I fie plăcute lui Dumnezeu! Or, realitatea este total diferită,

Coloseni

827

adevărul fiind că nimic bun nu locuiește în firea veche.

În versetul de față nu se are în vedere circumcizia fizică, ci cea duhovnicească, ce îi caracterizează pe toți cei ce și-au pus credința și încrederea în Domnul Isus. Lucrul acesta reiese din sintagma: **circumcizie nefăcută de mâini**. Adică: fiecare credincios este circumcis **cu circumcizia lui Cristos**. Prin circumcizia lui Cristos se înțelege moartea Sa pe crucea Golgotei. Ideea subliniată de verset este că atunci când Domnul Isus a murit, și credinciosul a murit. El a murit față de păcat (Rom. 6:11), față de lege, față de eul său (Gal. 2:20) și față de lume (Gal. 6:14). (Circumcizia nu a fost făcută de mână, în sensul că mâinile omenești nu pot avea nici un rol în această circumcizie și, desigur, nici un merit. Omul nu poate obține circumcizia prin meritele sale; nu o poate merita, căci este în întregime lucrarea lui Dumnezeu.) Astfel el s-a dezbrăcat de **trupul păcatelor firii păcătoase**. Cu alte cuvinte, când este mântuit cineva, el se asociază cu Cristos în moartea Sa, renunțând la orice speranță de a mai câștiga sau merita mântuirea prin eforturile firii vechi. Samuel Ridout scrie în această privință: „Moartea Domnului nostru nu numai că a îndepărtat rodul, ci a condamnat însăși rădăcina care dădea acest rod.”

2:12 Pavel trece acum de la circumcizie la **botez**. După cum

circumcizia reprezintă moartea față de firea veche, tot așa **botezul** reprezintă îngroparea omului vechi, cum citim: **fiind îngropați împreună cu El în botez, în care ați fost înviați împreună cu El, prin credința în lucrarea lui Dumnezeu, care L-a înviat dintre cei morți.** Învățătura din aceste verset constă în faptul că noi nu numai că am murit cu Cristos, ci am fost și îngropați cu El. Asta semnifică botezul nostru, Aceasta a avut loc la convertirea noastră, dar am exprimat-o în mărturia publică pe care am dat-o, când am intrat în apa botezului.

Botezul este o îngropare, îngroparea a tot ce eram, în calitate de copii ai lui Adam. În botez noi recunoaștem că nimic din noi înșine nu ar putea fi vreodată după voia lui Dumnezeu și astfel noi îndepărtăm din fața lui Dumnezeu această fire veche, pe veci. Dar lucrurile nu se opresc la îngropare, căci noi nu numai că am fost răstigniți cu Cristos și îngropați cu El, ci am fost și înviați cu El, pentru a umbla în noutatea vieții. Toate acestea au loc la convertire, facându-se **prin credința în lucrarea lui Dumnezeu, care L-a înviat pe Cristos dintre cei morți.**

2:13 Apostolul Pavel aplică acum toate aceste lucruri în cazul colosenilor. Înainte de convertirea lor, ei erau **morți în greșelile** lor. Asta înseamnă că, datorită păcatelor lor, ei erau morți duhovnicește față de Dumnezeu. Nu înseamnă însă că duhurile lor erau moarte, ci doar faptul că în duhul lor nu se înregistra nici o tresărire față de Dumnezeu și că ei nu puteau face nimic pentru a obține bunăvoința lui Dumnezeu. Nu numai că ei erau **morți** în păcate, dar Pavel spune că erau necircumciși în firea lor păcătoasă. Necircumcizia se referă adesea în NT la Neamuri. Colosenii erau ei înșiși Neamuri, adică ne-evrei, nefăcând parte din poporul ales al lui Dumnezeu pe acest pământ. Prin urmare, ei se situaseră pe o poziție de distanțare față de Dumnezeu; dăduseră frâu liber poftelor firii vechi. Dar când au auzit evanghelia și au crezut în Domnul Isus Cristos, ei au fost înviați împreună cu Cristos și toate greșelile lor au fost iertate. Cu alte cuvinte, întregul stil de viață al colosenilor s-a schimbat; toată istoria lor de păcătoși a luat sfârșit, ei fiind acum creaturi noi în Cristos Isus! Ei trăiau realitatea învierii. Prin urmare, ei trebuiau să-și ia rămas bun de la tot ce-i caracteriza înainte ca oameni cufundați în firea veche.

2:14 Pavel descrie în continuare un alt lucru pe care îl cuprinde lucrarea lui Cristos. **A șters înscrisul care era împotriva noastră prin poruncile lui și l-a luat din cale,**

pironindu-1 pe cruce. Prin **înscrișul care era împotriva noastră, prin poruncile lui** se înțelegea legea. într-o privință, Cele Zece Porunci au fost împotriva noastră, condam-nându-ne, pentru că noi n-am putut să le respectăm întru totul. Dar apostolul Pavel nu se gândește numai la Cele Zece Porunci, ci și la legea ceremonială care i-a fost dată Israelului. în legea ceremonială, existau tot felul de porunci cu privire la zile sfinte, la alimente și la alte ritualuri religioase. Toate acestea făceau parte din religia prescrisă a iudeilor. Ele îndreptau privirile spre venirea Domnului Isus, fiind umbre ale Persoanei și lucrării Sale. în moartea Sa pe cruce, El le-a dat pe toate acestea la o parte, ținându-le pe cruce și anulându-le, cum se anulează o notă de plată atunci când este achitată sau cum se exprimă Meyer: „Prin moartea lui Cristos pe cruce, legea care îi condamna pe oameni și-a pierdut autoritatea penală, întrucât Cristos, prin moartea Sa, a îndurat pentru om blestemul legii, devenind sfârșitul legii.”¹⁵ Kelly exprimă aceeași idee: „Legea nu este moartă, dar noi am murit față de ea.”

828

Coloseni

Se prea poate ca limbajul lui Pavel în a-cest loc să se refere la practica străveche de a afișa într-un loc public dovada scrisă a unei datorii publice, ca toți să știe că creditorul nu mai putea avea nici o pretenție de la datornic.

2:15 Prin moartea Sa pe cruce, urmată apoi de învierea și înălțarea Sa la cer, Domnul Isus a cucerit și puterile răului, făcând un spectacol public din ele și triumfând asupra lor. Noi credem că este același triumf descris de Efeseni 4, unde se spune că Domnul Isus a condus captivitatea captivă. Moartea, îngroparea, învierea și înălțarea Sa au constituit triumful slăvit asupra tuturor oștirilor iadului și Satanei. Trecând prin atmosferă, în drumul Său spre cer, El a trecut chiar prin tărâmul celui care este prințul puterii văzduhului.

Poate că acest verset aduce o deosebită mângâiere celor care au fost convertiți de la demonism, dar care s-ar putea să mai fie obsedați de frica de duhurile rele. Nu mai avem de ce să ne temem, dacă suntem în Cristos, pentru că El a **dezarmat domniile și stăpânirile.**

2:16 încă o dată apostolul Pavel este gata să aplice în practică afirmațiile sale. Am putea rezuma cele ce urmează în felul următor: Coloseni i au murit față de toate eforturile de a-I fi plăcuți lui Dumnezeu prin firea veche. Ei nu numai că au murit, ci au fost și îngropați și au înviat împreună cu Cristos la o nouă

viață. Prin urmare, ei trebuie s-o rupă definitiv cu iudaizatorii și cu gnosticii, care încercau să-i atragă înapoi chiar la lucrurile față de care au murit colosenii. **Deci nimeni să nu vă judece cu privire la mâncare sau la băutură, sau cu privire la o zi de sărbătoare sau lună nouă sau sabate.** Toate religiile omenesci îi fac pe oameni robi față de rânduieli, reguli, îndatoriri și un calendar religios. Acest calendar cuprinde de obicei zile sfinte anuale, apoi celebrări lunare legate de luna nouă sau zile săptămânale de sărbătoare (sabaturile). Sintagma: „**Nimeni să nu vă judece**” înseamnă că nu există temei ca un creștin să fie judecat de alții dacă consumă carne de porc sau dacă nu ține sărbătorile religioase sau zilele sfinte. Unele culte deraiate, cum ar fi spiritiștii, insistă ca membrii lor să se abțină de la consumul de carne. Veacuri de-a rândul romano-catolicii nu au avut voie să consume carne vinerea. Multe biserici pretind abținerea de la anumite alimente în timpul Postului Mare. Alții, ca mormonii, spun că o persoană nu se încadrează în normele lor dacă consumă ceai sau cafea. Iar alții, în special adventiștii de ziua a șaptea, insistă că trebuie ținut Sabatul, pentru a-I fi plăcut lui Dumnezeu. Creștinul nu se mai află sub robia nici uneia dintre aceste rânduieli. Pentru o tratare mai amplă a legii, Sabatului și legalismului, vezi exrcur-sul de la Matei 5:18, 12:8 și Galateni 6:18.

2:17 Sărbătorile religioase iudaice erau o **umbră a lucrurilor viitoare, dar trupul (substanța) este al lui Cristos.** Ele au fost instituite în VT ca un fel de anticipare, ca imagini prefiguratoare. De pildă, Sabatul a fost dat ca un arhetip al odihnei de care aveau să aibă parte toți cei ce aveau să creadă în Domnul Isus Cristos. Acum, după ce a venit Domnul Isus, ce rost mai are să se ocupe oamenii de umbre? E ca și cum ne-am ocupa de o fotografie, când persoana din fotografie se află lângă noi.

2:18 Este dificil să cunoaștem sensul e-xact al acestui verset, pentru că nu suntem deplin familiarizați cu învățăturile gnosticilor. Probabil înseamnă că oamenii aceștia pretindeau că sunt atât de smeriți încât nu îndrăzneau să se apropie de Dumnezeu în mod nemijlocit. Poate că gnosticii susțineau că trebuie să se apropie de Dumnezeu prin îngeri, și astfel, în presupusa lor **smerenie**, ei se închinau **la îngeri**, iar nu Domnului. Avem o situație similară în lumea contemporană. Există romano-catolici care spun că nu concep să se roage

direct lui Dumnezeu sau Domnului Isus, adoptând, în schimb, moto-ul: „La Isus prin Măria." Asta pare a fi o **falsă smerenie** din partea lor, constituind un act de închinare în fața unei ființe create. Creștinii nu au voie să permită nimănui să-i văduveas-că de răsplata lor, prin practici atât de nebiblice. Cuvântul lui Dumnezeu spune limpede că există „un singur Mediator între Dumnezeu și oameni, Omul Cristos Isus" (1 Tim. 2:5).

Apostolul Pavel adaugă aici o sintagmă greu de înțeles:

amestecându-se în lucruri pe care nu¹⁶ le-a văzut.

Gnosticii pretindeau că posedă taine adânci și mistere și că pentru ca cineva să poată cunoaște aceste taine, trebuia să fie inițiat. Poate că secretele acestea constau din așa-numitele „vedenii". În vremea noastră presupusele vedenii constituie un element important în ereziile mormonismului, spiritismului, catolicismului și swedenborgia-nismului. Cei ce făceau parte din cercul intim erau, natural, foarte mândri de cunoștințele lor secrete. Prin urmare, Pavel adaugă: **umflat de o mândrie deșartă, prin gândurile firii păcătoase.** Ei adoptau o atitudine de superioritate față de alții, creând impresia că fericirea se putea dobândi doar prin descifra-

Coloseni

829

rea acestor taine ascunse. Am putea face o paranteză aici, subliniind că aceasta e și caracteristica celor mai multe societăți secrete din vremea noastră. Creștinul care umblă în părtășie cu Domnul lui nu va avea nici timpul, nici înclinația de a se ocupa de aceste organizații.

Important este să observăm aici că diversele practici religioase ale acestor oameni erau efectuate după cum găseau aceștia de cuviință, fără să aibă nici o bază scripturală. Ei nu acționau în supunere față de Cristos, ci erau **umflați de o mândrie deșartă, prin gândurile firii lor păcătoase**, întrucât făceau cum voiau ei, independent de Domnul; cu toate acestea, comportarea lor părea smerită și religioasă.

2:19 Neținându-se strâns de Capul. Domnul Isus Cristos este numit aici **Capul** Trupului. „A se ține de Cap" înseamnă a trăi conștienți că Cristos este **Capul**, extrăgându-ne energia și seva pentru toate nevoile noastre din resursele Sale inepuizabile, și toate lucrurile făcându-le spre slava Lui. înseamnă să privim la Domnul nostru, Cel din slavă, când avem nevoie de tărie și călăuzire, și să rămânem mereu în contact cu

El. Lucrul acesta este explicat în continuare în următoarea sintagmă: **din care tot trupul, hrănit și strâns unit, prin încheieturi și legături, crește cu creșterea lui Dumnezeu.** Diversele părți ale trupului uman sunt legate între ele prin **încheieturi și ligamente.** Trupul la rândul lui este legat de cap. Trupul solicită călăuzire și îndrumare de la cap. Exact ideea subliniată de apostolul Pavel aici. Mădularele Trupului lui Cristos de pe pământ trebuie să găsească toate satisfacția și suficiența lor în El și să nu se lase amăgite sau abătute de argumentele aparent convingătoare ale învățătorilor acestora falși.

Ținându-se strâns de Cap subliniază necesitatea bizuirii, clipă-de-clipă, pe Domnul. Ajutorai primit ieri nu mai e de ajuns pentru nevoile zilei de azi. Nu putem măcina grâu cu apa ce s-a scurs peste baraj. De asemenea trebuie subliniat aici că acolo unde creștinii se țin de Cap, vor întreprinde acțiuni spontane care vor fi coordonate cu cele ale altor mădulare din Trupul lui Cristos.

2:20 Principiile de bază ale lumii (sau „învățăturile începătoare ale lumii”) se referă la datini și ritualuri. De pildă, ritualurile din VT erau elemente rudimentare ale lumii în sensul că propagau **principiile** elementare ale religiei, adică abecedarul, noțiunile de bază (Gal. 4:9-11). Poate că Pavel se gândește și

la ritualurile și datinile asociate cu practica gnosticismului sau a altor religii. În mod deosebit, apostolul se ocupă de ascetism, care a derivat din iudaismul ce și-a *pierdut* deja valabilitatea înaintea lui Dumnezeu sau din gnosticism ori din orice alt cult deraiat, care *niciodată* nu a avut valabilitate înaintea lui Dumnezeu. Întrucât colosenii au **murit împreună cu Cristos**, Pavel îi întreabă de ce mai doreau încă să se supună unor reguli de acest gen. A proceda astfel înseamnă a uita că au rupt orice legături cu lumea. Poate că în mintea unora se ridică aici întrebarea: „Dacă un creștin este mort față de rânduiești, de ce reține totuși practica botezului și a Cinei Domnului?” Răspunsul cel mai evident este că aceste două rânduiești ale Bisericii Creștine sunt clar expuse și prescrise de NT. Dar ele nu sunt „mijloace ale harului”, care ne-ar face mai adecvați pentru cer sau ne-ar ajuta să câpătăm bunovina lui Dumnezeu. Mai degrabă, ele sunt simple gesturi de ascultare față de Domnul, prin care indicăm identificarea cu Cristos și ne amintim de El în moartea Sa. Ele nu sunt atât de mult legi care

trebuie respectate, cât privilegii de care se cuvine să ne bucurăm.

2:21 Vom înțelege versetul acesta mai bine dacă vom adăuga cuvintele: „cum ar fi” la început. (Sau „ca acestea”, ce apar la sfârșitul versetului 20 în ediția folosită de traducător.) „Oare de ce — ca și când ați trăi mai departe în lume—vă supuneți la regulamente ca acestea (v. 21): **Nu atinge, nu gusta, nu lua?**” în mod bizar, unii susțin că aici Pavel

le-ar/wrwKci'colosenilorsănu ia, să nu guste, să nu atingă, când, de fapt, sensul versetului este exact contrar.

Trebuie menționat aici că unii cercetători competenți, cum ar fi William Kelly, cred că topica ar trebui inversată, în felul următor: „Nu lua, nu gusta, nici măcar nu te atinge de ele” Cu alte cuvinte, topica sugerată ar descrie gravitatea tot mai mare pe care o presupune practica ascetismului.

2:22 Sensul versetului 21 este completat de versetul 22. Acestea sunt interdicții și prohibiții inventate de om, cum reiese din cuvintele: **după poruncile și învățăturile oamenilor**. Să fie oare aceasta esența adevăratei religii? Oare la asta se reduce totul, la mâncări sau la băuturi? Sau, dimpotrivă, religia adevărată se ocupă cu Cristosul Cel Viu? Weymouth traduce versetele 20-22 astfel:

Dacă ați murit cu Cristos și ați scăpat de nop'uni-

830

Coloseni

le de bază ale lumii, de ce atunci — ca și când viața voastră ar aparține în continuare lumii —vă supuneți unor precepte de genul: „Nu lua cutare lucru”; „Nu gusta acel lucru”; „Nu te atinge de acesta”—care se referă la lucruri ce au menirea de a fi consumate, fiind pieritoare — ascultând astfel doar de niște porunci și învățături omenești?

2:23 Aceste practici ale religiei omenești creează toate o aparență de înțelepciune, într-o religie auto-impusă, o falsă smerenie și asprime față de trup. Religia auto-impusă înseamnă că oamenii aceștia adoptă o formă de închinare corespunzătoare propriilor lor idei despre ce e bine, și nu după cuvântul lui Dumnezeu. Ei par a fi religioși, dar nu acesta e creștinismul adevărat. Falsa smerenie a fost explicată deja — anume faptul că ei se pretindeau a fi prea smeriți ca să se poată apropia de Dumnezeu direct și astfel recurgeau la mediatorii angelici. Neglijarea trupului se referă la practica ascetismului. Este concepția potrivit căreia prin auto-privări și auto-tortu-rări, omul ar putea atinge o stare superioară de

sfințenie. Această practică se întâlnește la hinduism și la alte religii mistice din Orient.

Care este valoarea tuturor acestor practici? Poate că ultima parte a versetului o e-xprimă cel mai concis: **nu sunt de nici un preț împotriva mulțumirii firii păcătoase**. Toate acestea sunt îmbrăcate într-o fațadă a-parent frumoasă, dar ele nu sunt de nici un folos în înfrânarea complacerii firii vechi. (Până și bine-intenționata încercare de cumpătare a lor nu-și atinge țelul.) Nici un sistem fals nu a reușit să-1 amelioreze pe om. Deși creează impresia că în firea veche ar exista e-lemente care să merite bunăvoința lui Dumnezeu, aceste sisteme nu pot înfrâna pasiunile și poftele cărnii, ale firii vechi. Atitudinea creștinului este că noi am murit față de firea veche, cu toate patimile și poftele ei și că de acum încolo trăim spre slava lui Dumnezeu. Și asta o facem nu pentru că ne e frică de pedeapsă, ci mai degrabă din iubirea pe care l-o purtăm Celui care S-a dat pe Sine pentru noi. A. T. Robertson exprimă minunat acest gând: „Dragostea este aceea care ne eliberează să putem face ce este bine. Dragostea ne face să nu ne fie greu de ales. Dragostea face ca îndatoririle să nu ni se pară o povară, ci o bucurie. Dragostea face ca părtășia și legătura cu Cristos să fie o dulceață. Dragostea face ca truda în slujba binelui să fie o adevărată libertate pentru noi.”

II. ÎNDATORIRILE CREDINCIOSULUI FAȚĂ DE CRISTOSUL PREEMINENT (CAP. 3,4)

A. Noua viață a credinciosului: dezbrăcarea de omul vechi și îmbrăcarea cu omul cel nou (3:1-17)

3:1 Deci, dacă ați fost înviați împreună cu Cristos, căutați lucrurile de sus, unde Cristos stă la dreapta lui Dumnezeu. Conjuncția **dacă** din acest verset nu exprimă nici o îndoială în mintea apostolului Pavel, ci constituie așa-numitul argument pornind de la „dacă”, ce ar putea fi tradus prin *întrucât*: „întrucât ați fost înviați împreună cu Cristos...” Cum s-a arătat în capitolul 2, credinciosul este văzut ca unul care a murit cu Cristos, a fost îngropat cu El și a înviat cu El dintre cei morți. Sensul duhovnicesc al tuturor acestor cuvinte este că am rupt-o cu vechiul mod de viață, adoptând un fel complet nou de a trăi, adică viața Domnului Isus Cristos Cel înviat. Întrucât am fost înviați cu Cristos, se cuvine acum să căutăm lucrurile de sus. Desigur, încă ne aflăm pe pământ, dar trebuie să cultivăm lucrurile cerești.

3:2 Creștinul nu trebuie să aibă o optică pământească. El nu

trebuie să privească lucrurile sub aspectul în care se prezintă ele ochiului natural, ci în funcție de importanța lor înaintea lui Dumnezeu și în perspectiva eternității. Vincent sugerează că „a căuta” din versetul 1 marchează străduința practică și că **gândiți-vă** din versetul 2 descrie impulsul lăuntric și dispoziția noastră sufletească. Sintagma: **Concentrați-vă cu mintea** (în românește: „Gândiți-vă”, n.tr.) este identică cu cea de la Filipeni 3:19: „care își concentrează mintea asupra unor lucruri pământești.” A. T. Robertson scrie: „Viața botezată înseamnă că creștinul urmărește cerul și se gândește la cer. Picioarele sale sunt încă pe pământ, dar capul îi este printre stele. El trăiește ca un cetățean al cerului aici pe pământ”¹⁷ În timpul celui de-al doilea război mondial, un tânăr creștin a exclamat triumfător în fața unui slujitor mai vârstnic al lui Cristos: „Înțeleg că bombardierele noastre au făcut prăpăd asupra orașelor inamicului în cursul nopții precedente.” La care, credinciosul mai vârstnic a răspuns: „Nu știam că biserica lui Dumnezeu posedă bombardiere.” Evident, acest creștin privea lucrurile din perspectiva divină, neputând să găsească nici un dram de satisfacție în măcelărirea unor femei și copii. F. B. Hole explică foarte bine poziția noastră: Coloseni

831

Complementul identificării noastre cu Cristos în moartea Lui este identificarea noastră cu El în învierea Sa. Efectul primei acțiuni este de a ne deconecta de lumea omului, de religia omului, de înțelepciunea omului. Efectul celeilalte este de a ne pune în legătură cu lumea lui Dumnezeu și tot ce se află în ea. Primele patru versete ale capitolului III desfășoară privirilor noastre starea de binecuvântare în care suntem introduși.¹⁸ 3:3 Când Pavel spune că credinciosul **a murit**, el se referă la poziție, nu la practică. Datorită identificării noastre cu Cristos în moartea Sa, Dumnezeu vrea ca noi să ne considerăm ca unii care au **murit** împreună cu El. Inima noastră însă este mereu gata să pună la îndoială acest fapt, întrucât ne simțim atât de „vii” față de păcat și ispite. Dar realitatea minunată este că pe măsură ce, prin credință, ne socotim ca unii care am murit cu Cristos, acest fapt devine o realitate morală în viața noastră. Dacă trăim ca unii care au murit, atunci viața noastră va fi tot mai mult pe măsura vieții Domnului Isus Cristos. Desigur, niciodată nu vom atinge perfecțiunea în viața de acum, dar este un proces care trebuie să se desfășoare permanent în

fiecare credincios.

Nu numai că am murit, ci, în plus, **viața noastră este ascunsă cu Cristos în Dumnezeu**-. Lucrurile care-1 preocupă și-1 interesează pe omul lumesc se găsesc peste tot pe planeta pe care trăim. Dar lucrurile care sunt de cea mai mare preocupare pentru credincios sunt toate însumate în Persoana Domnului Isus Cristos. Destinul nostru este inseparabil legat de destinul Lui. Gândul subliniat de Pavel aici este că întrucât **viața noastră este ascunsă cu Cristos în Dumnezeu**, nu trebuie să ne ocupăm de lucrurile mărunte ale vieții acesteia și, în special, nu trebuie să avem de a face cu lumea religioasă din jurul nostru.

Dar mai este un gând ce se degajă din sintagma: **viața noastră este ascunsă cu Cristos în Dumnezeu**. Lumea nu vede viața noastră duhovnicească. Oamenii nu ne înțeleg.. Lor li se pare ciudat că noi nu trăim ca ei. Ei nu înțeleg gândurile noastre, motivele sau căile noastre. După cum s-a spus despre Duhul Sfânt că lumea „nici nu-L vede, nici nu-L cunoaște”, tot așa este cu viața noastră spirituală: ea este **ascunsă cu Cristos în Dumnezeu**. Mai întâi, Ioan 3:1 ne spune că: „De aceea, lumea nu ne cunoaște, pentru că nu L-a cunoscut nici pe El.”

Adevărata separație de lume stă în faptul că lumea nu-1 înțelege pe creștin, ci îl înțelege greșit.

3:4 Pentru a ridica pe culmi noi această descriere a harului și moștenirii credinciosului în Cristos, apostolul își îndreaptă acum privirile spre revenirea lui Cristos. **Când Se va arăta Cristos, viața noastră, atunci vă veți arăta și voi împreună cu El în slavă**. în vremea de acum noi suntem înviați cu El și ne bucurăm de o viață nevăzută și neînțeleasă de oameni. Dar va veni ziua când Domnul Isus Se va întoarce să-Și ia acasă sfinții Săi. Atunci noi **ne vom arăta împreună cu El în slavă**. Oamenii ne vor înțelege atunci și-și vor da seama de ce ne-am comportat așa cum ne-am comportat.

3:5 în versetul 3, ni s-a spus că am murit. Aici ni se spune să **dăm morții mădularele noastre care sunt pe pământ**. în aceste două versete avem o ilustrare clară a diferenței dintre poziția unui credincios și starea **lui**. Poziția lui este aceea a unui care a murit. Starea lui trebuie să fie aceea de a se socoti mort față de păcat, prin darea la moarte a mădurelor sale care sunt pe pământ. Poziția noastră este identică cu ceea ce suntem în Cristos. Starea noastră este identică cu ceea ce suntem în noi înșine. Poziția noastră este darul fără plată al lui

Dumnezeu prin credința în Domnul Isus Cristos. Starea noastră reprezintă răspunsul la harul lui Dumnezeu.

Aici trebuie să observăm și diferența dintre lege și har.

Dumnezeu nu spune: „Dacă vei trăi o viață eliberată de păcat, atunci îți voi da o poziție de moarte împreună cu Cristos”, căci asta ar însemna legea iar poziția noastră ar depinde de propriile noastre eforturi și—mai trebuie s-o spunem?—nimeni nu ar atinge acea poziție. Mai degrabă, Dumnezeu spune: „Eu le dau fără plată tuturor celor care cred în Domnul Isus o poziție de favoare înaintea Mea. Acum duceți-vă și trăiți o viață corespunzătoare cu o chemare atât de înaltă!” Acesta e harul! Când apostolul spune că trebuie să dăm la moarte mădularele noastre care sunt pe pământ, el *nu* vrea să spună prin aceasta că literalmente trebuie să distrugem vreunul din organele trupului nostru, ci recurge la o exprimare figurată, așa cum reiese din următoarele propoziții. Termenul **mădulare** desemnează diversele forme de pofte și de ură, pe care le găsim enumerate.

Desfrânarea se referă în general la relațiile sexuale interzise sau la imoralitate, în special la cele dintre persoane necăsătorite (Mat. 15:19; Marcu 7:21). Uneori sensul termenului e mai cuprinzător, fiind tradus

832

Coloseni

prin imoralitate sexuală. **Necurăție** se referă la impuritate în gândire, vorbă sau faptă. Aici e vorba de necurăție morală, nu fizică. **Patimile** denotă pofte puternice, ieșite de sub control.

Dorința rea exprimă pofte sau lăcomii foarte puternice, adesea violente. **Lăcomia (de bani)** se referă în general la lăcomie sau la dorința de a avea mai mult, dar aici se referă probabil la dorința nesfântă de a satisface apetitul sexual, care este o formă de **idolatrie**.

Lista începe cu actele propriu-zise, trecând apoi la motive.

Sunt descrise diversele forme de păcate sexuale, fiind urmărite apoi până la bârlogul lor, adică inima lăcomă a omului.

Cuvântul lui Dumnezeu ne învață clar că nu este nimic greșit în actul sexual în sine. Dumnezeu l-a făcut pe om cu puterea de reproducere. Dar păcatul intervine atunci când acele lucruri cu care Dumnezeu în dragostea Sa Și-a înzestrat creaturile sunt folosite în scopuri rele și ilicite. Păcatul sexual a fost principalul păcat al lumii păgâne, în vremea lui Pavel și negreșit a rămas și azi pe același loc. Acolo unde credincioșii

nu sunt predați Duhului Sfânt, păcatele sexuale adesea pătrund în viața lor, provocându-le căderea.

3:6 Oamenii cred că pot săvârși aceste păcate groaznice și totuși să scape de pedeapsă. Când cerul pare să rămână mut în fața lor, omul merge și mai departe în păcatul său. Dar Dumnezeu nu Se lasă batjocorit! **Mânia lui Dumnezeu** vine peste **fiii neascultării**, din pricina acestor lucruri. Păcatele acestea aduc grave consecințe în viața de acum, căci oamenii culegjn trupul lor urmările imoralității sexuale. Tn plus, ei vor culege roadele cumplite ale judecății în ziua de apoi.

3:7 Pavel le amintește colosenilor că și ei se complăceți cândva în aceste păcate, înainte de a fi fost convertiți. Dar harul lui Dumnezeu a pătruns în inima lor și i-a izbăvit de necurăție. Acest capitol din viața lor a fost acoperit de sângele lui Cristos. Acum ei aveau o viață nouă, care-și trăgea seva din Dumnezeu. Vezi Galateni 5:25; „Dacă trăim în Duhul, să și umblăm în Duhul.”

3:8 întrucât ei au fost răscumpărați cu un preț atât de mare, acum trebuie să se lepede de toate aceste lucruri, ca de o haină murdară. Apostolul, nu se referă numai la diversele forme de pofte nesfinte enumerate în versetul 5, ci și la genurile de ură rea pe care se pregătește să le enumere.

Mânia este, desigur, un spirit de intensă antipatie sau animozitate, un spirit de răzbu-

nare, de vrajbă și ură înrădăcinată. **Iuțimea** descrie o formă intensă de mânie, probabil manifestată prin ieșiri violente și necontrolate. **Răutatea** este purtarea malițioasă față de altul, cu gând de a-i face rău sau de a-i știrbi reputația. Este o antipatie nerezonabilă, întreținută de plăcerea de a-i vedea pe alții că suferă. **Defăimarea** sau vorbirea de rău, adică cuvinte ascuțite, necontrolate, folosite la a-dresa altora. înseamnă a certa pe cineva, cu cuvinte aspre, într-o manieră obraznică.

Limbaj murdar înseamnă cuvinte rușinoase, cu referire la lucruri deșănțate, indecente sau corupte. Un vocabular stricat și necurat. In acest catalog al păcatelor apostolul trece de la motive la faptele propriu-zise. Mai întâi, în inima omului încolțește amărăciunea, care se manifestă apoi sub formele descrise mai sus.

3:9 în versetul 9 apostolul spune, de fapt: „Fie ca starea voastră să corespundă cu poziția voastră!” **Vrați dezbrăcat de omul cel vechi**; acum dezbrăcați-vă de el și în practică, prin refuzul de a mai minți. Minciunea este unul din lucrurile ce

apartin **omului celui vechi**, neavând ce căuta în viața copilului lui Dumnezeu. În fiecare zi din viața noastră suntem ispitiți să denaturăm adevărul, fie prin nedeclararea integrală a venitului nostru, pe formularul de impozit, fie prin „copiere” la examene, fie prin exagerarea faptelor unei relatări. Minciunea își dublează gravitatea, atunci când prin ea lezăm o persoană, prin afirmații false sau prin crearea unor impresii false.

3:10 Nu numai că ne-am lepădat de omul cel vechi, ci ne-am îmbrăcat cu cel nou, care se **înnoiește spre cunoaștere deplină, după chipul Celui care l-a creat**. După cum omul cel vechi se referă la tot ce eram ca fii ai lui Adam, cu natura nenăscută din nou, - tot așa omul nou se referă la noua noastră poziție de copii ai lui Dumnezeu. S-a produs o creație nouă iar noi suntem creaturi noi. Scopul urmărit de Dumnezeu este ca acest om nou mereu să crească tot mai mult după chipul Domnului Isus Cristos. Niciodată nu trebuie să ne mulțumim cu realizările obținute, ci întotdeauna trebuie să ne avântăm înainte, spre noi culmi de tot mai mare asemănare cu Mântuitorul. El este pilda noastră supremă și regula de viață pentru noi. În ziua de apoi, când vom sta înaintea Scaunului de Judecată al lui Cristos, nu vom fi judecați luându-se în vedere cu cât au fost viețile noastre mai bune decât ale altora, ci după cât de mult s-au racordat viețile noastre la însăși viața Domnului Isus.

Coloseni

833

Chipul lui Dumnezeu nu reiese din conformația trupului nostru, ci din frumusețea unei minți reînnoite și a unei inimi schimbate. Sfințenia, dragostea, smerenia, blândețea, bunătatea și iertarea — iată elementele din care e alcătuit caracterul divin. (Daily Notes of the Scripture Union)

3:11 în noua creație descrisă de apostol, **nu mai este nici grec, nici iudeu, nici cir-cumcizie, nici necircumcizie, nici barbar, nici scit, nici rob, nici liber, ci Cristos este totul în toți**. Diferențele de naționalitate, religie, cultură și nivel social sunt elemente care nu contează. Cât privește poziția lor înaintea lui Dumnezeu, toți credincioșii sunt la același nivel și în cercul de părtășie al bisericii locale ar trebui să adoptăm aceeași atitudine.

Asta nu înseamnă că nu există distincții în cadrul bisericii. Unii au darul de evanghelist, alții de păstor, iar alții de învățători. Unii oameni sunt prestiberi în biserică iar alții sunt diaconi.

Astfel, versetul de față nu disprețuiește distincțiile cuvenite. Tot așa nu trebuie să interpretăm versetul, cum fac unii, în sensul că distincțiile de mai sus ar fi fost cu totul eliminate în lume. Nicidecum, căci există în continuare grec și iudeu, prin „grec” înțelegându-se aici ne-evreii în general. După cum există **circumciși** și **necircumciși**. Prin acești doi termeni sunt desemnați în Noul Testament evreii și respectiv Neamurile. Dar aici termenii se referă probabil la ritualul circumciziei în sine, așa cum era practicat de iudei și nesocotit de Neamuri.

Apoi există în continuare **barbari** (adică oameni necultivați) și **sciți**. Cei doi termeni nu sunt aici în relație adversativă. **Sciții** era barbari, dar într-o manieră mai pronunțată, fiind cei mai sălbatici dintre barbari. Ultimul contrast este între **sclavi** și **oameni liberi**. Prin **liber** se înțelege cei ce nu au fost nicio dată sclavi, adică s-au născut oameni liberi. Pentru creștin aceste distincții lumești nu mai sunt importante. Cristos este Cel care contează cu adevărat! El este totul pentru credincios și în toate. El reprezintă centrul și circumferința vieții creștine, cum arată foarte clar și episcopul Ryle:

Aceste trei cuvinte — Cristos este totul — sunt esența și substanța creștinismului. Dacă inimile noastre le vor îmbrățișa, atunci bine va fi de sufletul nostru... Mulți îi acordă lui Cristos un anumit loc în religia lor, dar nu locul pe care a intenționat Dumnezeu să-L ocupe El. Pentru sufletele acestora, Cristos nu reprezintă „totul în toate”. O, nu! Ci este fie Cristos și biserica; fie Cristos și sacramentele; fie Cristos și slujitorii ordinați; fie Cristos și propria lor pocăință; fie Cristos și propria lor bunătate; fie Cristos și rugăciunile lor; fie Cristos și propria lor sinceritate și milostenie, pe care se reazemă practic sufletele lor.¹⁹

3:12 în versetul 10, Pavel a spus că ne-am îmbrăcat cu omul cel nou. Acum ne dă câteva modalități practice prin care se poate realiza acest lucru în viața noastră de zi cu zi. Mai întâi, el se adresează colosenilor, numindu-i **aleșii lui Dumnezeu**, aceasta fiind o referire la faptul că au fost aleși de Dumnezeu în Cristos înainte de întemeierea lumii. Harul lui Dumnezeu prin care ne-a ales este una din tainele revelației divine. Noi credem că Scriptura ne învață clar că Dumnezeu, în suveranitatea Sa, a ales oameni care să fie ai lui Cristos. Noi nu credem că Dumnezeu 1-a ales pe cineva să fie condamnat. O atare învățătură este în contradicție clară cu Scriptura. După cum

creдем în harul selectiv al lui Dumnezeu, tot așa creдем în responsabilitatea omului. Dumnezeu nu îi mântuiește pe oameni împotriva voinței lor. Aceeași Biblie care afirmă: „aleși după știința mai înainte a lui Dumnezeu" mai spune și: „oricine va chema numele Domnului va fi mântuit."

În continuare Pavel îi numește pe coloseni **sfinți și preaiubiți**. Sfânt înseamnă sfințit sau pus deoparte pentru Dumnezeu și despărțit de lume. Noi suntem sfinți în poziția pe care o ocupăm înaintea lui Dumnezeu, dar trebuie să fim sfinți și în manieră practică, în viața pe care o trăim zilnic. Pentru că suntem focarul iubirii lui Dumnezeu, ne face plăcere să-I fim plăcuți în toate privințele.

Acum Pavel descrie harurile creștine cu care trebuie să ne îmbrăcăm asemenea unui veșmânt. În primul rând, cu **o inimă plină de îndurare**. Apoi **bunătatea** trebuie să se manifeste printr-un duh altruist față de alții; printr-o atitudine de afecțiune și bunăvoință. **Smerenia** înseamnă starea umilă, disponibilitatea de a fi umiliți și de a-i stima pe alții, considerându-i mai buni decât noi înșine. Prin **blândețe** nu se înțelege slăbiciunea, ci tăria de a ne lepăda de noi înșine, umblând în har față de toți oamenii, cum spune și Vine: Cei mai mulți cred că atunci când cineva este blând asta se datorează faptului că ar fi neajutorat, că nu poate mai mult. Dar Domnul a fost „blând" pentru că a dispus de toate resursele nemărginite ale lui Dumnezeu, pe care le-a avut

834

Coloseni

sub comanda Sa. Descrisă în latura ei negativă, blândețea este contrarul auto-afirmării și al propriilor interese; este acea stare de echilibru a duhului, în care nu suntem nici exaltați, nici doborâți de întristare, pur și simplu pentru că nu ne preocupăm de eul nostru.²⁰

Dacă **smerenia** este „absența mândriei", atunci **mândria** este „absența pasiunii". **Îndelunga răbdare** se referă la răbdare, atunci când suntem provocați și la capacitatea de a îndura îndelung ofensele aduse nouă de alții. Este o combinație de bucurie și atitudine de omenie și bunătare față de alții, împletită cu perseverența în suferință.

3:13 îngăduiți-vă unii pe alții descrie îngăduința și răbdarea pe care trebuie să le avem față de scădințele și ciudățeniile fraților noștri. Atunci când trăim alături de alții, este cu neputință să nu descoperim punctele lor slabe. Este nevoie de

harul lui Dumnezeu în viața noastră ca să suportăm idiosincraziile altora, după cum negreșit și ei au nevoie de harul lui Dumnezeu pentru a le suporta pe ale noastre. Trebuie însă să ne îngăduim unii pe alții. **Iertându-vă unii pe alții, dacă vreunul are să se plângă de altul.** Puține divergențe ar exista în rândul copiilor lui Dumnezeu, dacă acest îndemn ar fi aplicat. Trebuie să-i iertăm pe cei ce ne-au jignit. Adesea auzim însă pe unii plângându-se: „Dar el este cel care m-a jignit!” Este exact cazul în care suntem chemați să iertăm. Dacă cealaltă persoană nu ne-ar fi jignit, n-ar fi greșit față de noi, n-ar mai fi fost nevoie de iertare! Dacă noi am fi fost cei care am greșit, atunci ar fi trebuit să ne ducem să ne cerem iertare. Îngăduința presupune să nu fim ofensați iar iertarea să nu ținem ofensa. Asta pentru că nu există un motiv mai imperios pentru care trebuie să iertăm decât cel enunțat în acest verset: **Cum v-a iertat Cristos, așa iertați-vă și voi.** Cum ne-a iertat **Cristos**? El ne-a iertat fără să fi existat un temei — așa ar trebui să iertăm și noi. El ne-a iertat fără plată — așa să iertăm și noi! El a iertat și a uitat — așa să iertăm și noi! Și-n maniera de iertare, și în gradul de iertare, noi trebuie să urmărim pilda binecuvântatului nostru Domn, în această minunată atitudine.

3:14 Dragostea cu care ni se spune să ne îmbrăcăm sau să ne încingem este legătura care leagă toate celelalte virtuți la un loc, pentru a forma **desăvârșirea**. Dragostea menține în simetrie toate componentele caracterului creștin. E posibil ca cineva să manifeste unele virtuți, pe dinafară, fără însă ca să aibă dragostea în inima lui. De aceea Pavel subliniază aici că ceea ce facem trebuie făcut într-un duh autentic de dragoste pentru frații noștri. Acțiunile noastre nu trebuie să fie făcute cu lehamite, ci trebuie să izvorască din inima noastră plină de iubire. În opinia gnosticilor, cunoștința era legătura desăvârșirii, dar Pavel corectează această concepție, subliniind că dragostea e legătura desăvârșirii.

3:15 Pacea lui Dumnezeu ar trebui să fie arbitrul în inima noastră. Dacă avem îndoieli cu privire la un lucru, ar trebui să ne punem întrebarea: „Va conduce asta la pace” sau „Voi avea eu pace în inimă, dacă voi da curs acțiunii contemperate?” Versetul acesta este de un mare ajutor în special atunci când cerem călăuzire de la Domnul. Dacă Domnul vrea cu adevărat să te angajezi într-o anumită direcție sau acțiune, atunci poți fi sigur că-ți va dărui **pace** în acea lucrare. Dacă nu ai pace,

atunci nu mai faci nici un pas pe cărarea aceea. Sau cum s-a exprimat cineva: „întunericul în direcția în care vreau să merg înseamnă lumină să stau pe loc.”

Cristos ne-a chemat să ne bucurăm de pacea Sa, atât pe plan personal, cât și în biserică. Nu nesocotiți importanța ultimei părți a versetului: **la care ați fost chemați într-un singur trup**. O modalitate în care am putea avea pace ar fi să trăim izolați de alți creștini. Dar Dumnezeu nu ne-a rânduit la asta, ci ne-a așezat în familii. Dumnezeu a lăsat ca noi să ne adunăm cu alți creștini, în biserici locale. Deși trăirea alături de alți creștini ne putea pune uneori răbdarea la încercare, totuși în felul acesta Dumnezeu poate face să se dezvolte în viața creștinului virtuți care nu s-ar putea forma pe nici o altă cale. Prin urmare, nu trebuie să fugim de responsabilitățile noastre din cadrul bisericii locale, după cum, odată ce ni le-am asumat, nu trebuie să le abandonăm, când vom fi provocați sau iritați de alții. Mai degrabă, trebuie să trăim în armonie și compatibilitate cu frații și surorile noastre de credință, fiindu-le de ajutor în tot ceea ce facem și spunem.

Și fiți mulțumitori (sau **recunoscători**). Acest îndemn apare de foarte multe ori, ca un refren, în scrierile lui Pavel. Ceea ce înseamnă că trebuie să existe un motiv îndreptățit pentru care trebuie să facem acest lucru—a-nume faptul că Duhul lui Dumnezeu consideră un duh **recunoscător** de o mare însemnătate. Și noi suntem de acord cu Duhul Sfânt, recunoscându-i de asemenea importanța — nu numai pentru viața duhonică a cuiva,

Coloseni

835

ci și pentru bunăstarea sa fizică. Medicii au constatat ceea ce Scriptura spunea de mult: că o atitudine de bună dispoziție și mulțumire a minții este benefică pentru organism. După cum și reversul este adevărat: că îngrijorarea, deprimarea și duhul de văicăreală și nemulțumire sunt categoric dăunătoare sănătății. De obicei credem că spiritul de mulțumire și recunoștință depind de împrejurările noastre imediate, dar Pavel arată aici că este un har care trebuie cultivat. Noi avem datoria de a fi **mulțumitori**. Dintre toți oamenii de pe pământ, noi avem cele mai multe motive să fim mulțumitori (comparați cu Deut. 33:29). Problema nu constă în faptul că nu ar exista suficiente lucruri pentru care putem fi recunoscători, ci în egoismul din inima noastră, care ne împiedică să aducem mulțumiri.

3:16 Există deosebiri de vederi cu privire la punctuația versetului 16. Se știe că în textul original al Noului Testament nu exista punctuație. Sensul unui verset ca cel de față depinde în mare de semnele de punctuație întrebuințate. Sugerăm următoarea variantă: **Cuvântul lui Cristos să locuiască în voi din belșug, în toată înțelepciunea, învățându-vă și sfătuindu-vă unii pe alții; cu psalmi, imnuri și cântări duhovnicești, cântând cu har în inimile voastre Domnului.**

În felul acesta versetul are trei secțiuni. Prima, se referă la faptul că trebuie să lăsăm cuvântul lui Cristos să locuiască în noi din belșug. **Cuvântul lui Cristos** se referă la învățăturile lui Cristos, așa cum le găsim în Biblie. Pe măsură ce umplem până la saturație inimile și mințile noastre cu cuvântul Lui sfânt, căutând să ascultăm de acest cuvânt, în trăirea noastră zilnică, **cuvântul lui Cristos** este ca și acasă la el în inimile noastre.

Al doilea gând care se desprinde este că **în toată înțelepciunea** trebuie să ne învățăm și să ne îndemnăm unii pe alții. Fiecare creștin are răspunderea față de frații și surorile lui în această privință. **învățătura** privește doctrina, pe când **sfătuirea** se referă la îndatorire. Cu alte cuvinte, suntem datori față de frații noștri să împărtășim cu ei cunoștința din Scriptură și să căutăm să-i ajutăm prin sfaturi practice și evlavioase. Când învățătura și sfătuirea se face în înțelepciune, există șanse mai mari ca acestea să fie primite, decât atunci când rostim cuvintele apăsate, dar fără înțelepciune sau fără dragoste.

Al treilea lucru este că prin psalmi, imnuri și cântări spirituale trebuie să cântăm cu har ('sau „mulțumire”) în inimile noastre Domnului. Prin psalmi se înțeleg acele rostiri inspirate pe care le găsim în cartea cu același nume, ce erau cântate în cadrul serviciului de închinare în Israel. Pe de altă parte, prin **imnuri** se înțelegea cântări de închinăciune și de lauda, adresate lui Dumnezeu Tatăl și Domnului Isus Cristos, cum este și acesta:

Isus! însuși gândul la Tine
îmi umple inima de bucurie;
Dar și mai mare bucurie este să-Ți văd fața
Și în prezența Ta să mă odihnesc.

—*Atribuit lui Bernard de Clairvaux*

Aceste **imnuri** nu sunt inspirate în același fel ca **psalmii**. Prin

cântări duhovnicești se înțelege poezia de factură religioasă, care descrie experiența creștină, așa cum se poate vedea din cuvintele următoare (redate în traducere aproximativă, n.tr.): O, de ce pace ne văduvim adesea, Ce dureri inutile purtăm! Toate astea pentru că nu aducem Totul înaintea lui Dumnezeu în rugăciune. —*Joseph Scriven*

Așadar, recurgând la această varietate de cântări, trebuie să cântăm cu har sau cu mulțumire în inimile noastre Domnului. În acest punct se cuvine să spunem că creștinul trebuie să fie cu multă băgare de seamă și discernământ în privința genului de muzică pe care îl utilizează. Multă așa-numită muzică „creștină” din zilele noastre este ușoară și nelalocul ei. O mare parte a acesteia este total contrară Scripturii și încă și mai multă este similară cu muzica „pop” sau rock a lumii, care este o dezonoare la adresa numelui lui Cristos.

Versetul 16 este foarte similar cu Efeseni 5:18, 19, unde citim: „Nu vă îmbățați de vin — aceasta este destrăbălare.

Dimpotrivă, fiți plini de Duhul, vorbind între voi cu psalmi, cu imnuri, cu cântări duhovnicești, cântând și intonând melodii în inima voastră Domnului.” În Coloseni 3:16 deosebirea constă în faptul că în locul cuvintelor: „fiți plini de Duhul”, Pavel spune:

„Cuvântul lui Cristos să locuiască în voi din belșug.” Cu alte cuvinte, fiind plini de Duhul și fiind plini de cuvântul lui Dumnezeu sunt condiții necesare pentru a putea trăi o viață plină de bucurie, rodnicie și cu folos. Nu vom fi umpluți cu Duhul dacă nu ne vom sătura cu cuvântul lui Dumnezeu; iar studierea cuvântului lui Dumnezeu nu-și va face lucrarea deplină în viața noastră, dacă nu ne vom preda din străfundul

836

Cojoseni

finței noastre stăpânirii Duhului Sfânt. Prin urmare, oare nu reiese clar că a fi umplut cu Duhul înseamnă a fi umplut cu cuvântul lui Dumnezeu? Nu este vorba aici de cine știe ce experiență tainică, de un moment culminant de mare emotivitate din viața mea, ci, mai degrabă, este rezultatul hrănirii mele zi de zi din Scripturi, meditând la ele, ascultând de ele și trăind după principiile găsite în ele.

3:17 Versetul 17 este o regulă atot-inclu-sivă prin care pe putem judeca sau măsura conduita noastră de creștini. În special tinerii din vremea noastră au probleme când e vorba să decidă dacă un lucru este greșit sau nu. Dar memorarea acestui verset se va dovedi, probabil, cheia rezolvării multora din aceste dileme. Proba supremă la care trebuie să supunem

orice acțiune este următoarea: Voi putea eu săvârși acest lucru **în numele Domnului Isus** Cristos? Va fi acest lucru spre slava Lui? Mă voi putea aștepta eu ca binecuvântarea Lui să vină peste el? Aș fi eu gata să fac lucrul respectiv la revenirea Lui? Observați vă rog că trebuie să supunem la această probă atât cuvintele pe care le rostim, cât și faptele pe care le săvârșim. Ascultarea de această poruncă ne înnobilează întreaga viață. Scump este secretul pe care-l află creștinul atunci când învață să facă toate ca pentru Domnul și spre slava Lui! Din nou, apostolul adaugă cuvintele: **„Aducând mulțumiri lui Dumnezeu Tatăl prin El.”** Mulțumiri! *Mulțumirii Mulțumiri!* E îndatorirea necurmată a celor mântuiți prin har și destinați să petreacă veșnicia în curțile raiului.

B. Comportamentul adecvat pentru membrii casei creștine (3:18-4:1)

Pavel le dă acum o serie de sfaturi membrilor casei creștine. Seria continuă până la 4:1. Sfaturile sale se adresează soților și soților, copiilor și părinților, slujitorilor și stăpânilor. La început, s-ar părea că e o trecere bruscă de la temele de care s-a ocupat Pavel, abordând acum chestiuni atât de mondene, din viața de familie. Dar în această trecere există o semnificație deosebită.

FAMILIA CREȘTINĂ

Dumnezeu consideră familia o forță extraordinar de importantă în viața creștină. Binecunoscuta zicală: „Mâna care pune în mișcare leagănul copilului conduce de fapt lumea” conține un sâmbure de adevăr, mai profund decât se pare. Familia a fost concepută de Dumnezeu pentru prezervarea a tot ceea ce este de preț în viață. Pe măsură ce tot mai puțină atenție este acordată familiei, în contextul în care civilizația noastră se degradează cu repeziciune, prima Scrisoare a lui Pavel către Timotei ne învață, în mod deosebit, că Dumnezeu a rânduit viața din familie ca mijloc de dezvoltare a calităților spirituale, pentru ca celor care sunt potriviți să ocupe poziții de conducere în biserică să li se formeze caracterul doveditor în familie.

În versetele următoare avem câteva din principiile fundamentale care ne oferă călăuzire în stabilirea unei familii creștine. Studiind această secțiune, trebuie să fim conștienți de câteva comandamente, exprimate prin „trebuie”:

1. Trebuie să existe un altar al familiei — adică un timp în care

toți membrii familiei se adună la citirea Sfintelor Scripturi și la rugăciune.

2. Tatăl trebuie să aibă rolul de autoritate în familie, pe care trebuie să-1 exercite în înțelepciune și dragoste.

3. Soția și mama trebuie să-și dea seama că prima ei responsabilitate față de Dumnezeu și față de familie este acasă. În general, nu este înțelept ca soția să aibă serviciu în afară. Desigur, există și situații excepționale.

4. Soțul și soția trebuie să dea o pildă de purtare evlavioasă copiilor lor. Ei trebuie să fie uniți în toate privințele, inclusiv în disciplinarea copiilor, când este cazul.

5. Trebuie păstrată unitatea familiei, deoarece prea adesea există pericolul angrenării în activitatea de la serviciu, în viața socială și chiar în lucrarea creștină, în detrimentul copiilor, care sunt privați de afecțiune, de prezența părinților, de îndrumare și de disciplină. Mulți părinți au fost nevoiți să mărturisească cu lacrimi în ochi, când au fost confrunțați cu un fiu sau o fiică răzvrătită: „Și pe când slujitorul tău făcea câte ceva încoace și încolo, bărbatul s-a făcut nevăzut" (1 Regi 20:40).

6. Cu privire la disciplinarea copiilor, trebuie să ținem seama de trei reguli de bază: Niciodată nu avem voie să pedepsim la mânie. Niciodată să nu pedepsim pe nedrept. Niciodată să nu pedepsim fără să explicăm motivul..

7. E bine ca copiii să învețe să poarte un jug în tinerețea lor (Plângeri 3:27), să învețe disciplina muncii și să-și asume răspunderi, precum și să învețe valoarea banilor.

8. Mai presus de toate, părinții creștini trebuie să evite să fie ambițioși în privința copiilor într-o manieră firească, lumească, ci neconținut trebuie să țină înaintea lor slujirea Domnului, ca modul cel mai câștigat în care

Coloseni

837

ne-am putea petrece viața. Pentru unii, a-ceasta ar putea însemna slujirea integrală pe câmpul de misiune; pentru alții, ar putea însemna slujirea Domnului printr-o ocupație seculară. Dar și într-un caz, și în altul, lucrul pentru Domnul trebuie avut în primul rând în vedere. Fie că ne aflăm acasă, fie la serviciu sau în orice alt loc, trebuie să fim conștienți de faptul că II reprezentăm pe Mântuitorul nostru și, ca atare, fiecare cuvânt pe care-1 rostim și fiecare faptă pe care o săvârșim trebuie să fie vrednice de El și să fie guvernate de El.J

3:18 Primul îndemn e adresat de apostol **soțiilor**, care trebuie să se supună soților lor, așa cum se cade în Domnul. Potrivit planului divin, soțul este capul familiei. Femeii i s-a rezervat o poziție de supunere față de soț. Ea nu are voie să domine sau să conducă, ci să urmeze conducerea Lui, ori de câte ori poate face acest lucru fără a-și compromite loialitatea față de Cristos. Există, desigur, situații în care femeia nu poate să asculte de soțul ei și să fie credincioasă, în același timp, lui Cristos. În asemenea cazuri, prima ei loialitate este față de Domnul Isus. Acolo unde o soră creștină are un soț mai înapoiat, versetul de față arată că ea trebuie să-și ajute soțul să-și împlinească rolul ce i s-a încredințat în familie, iar nu să încerce să uzurpe poziția soțului, doar pentru că este mai inteligentă decât el.

3:19 Ce frumos este echilibrul pe care ni-l prezintă cuvântul lui Dumnezeu! Apostolul nu se oprește la sfatul adresat soțiilor, ci arată acum că și **soții** au responsabilități. Ei trebuie să-și iubească soțiile, și să nu țină necaz pe ele. Dacă aceste precepte simple ar fi respectate, multe din problemele vieții de căsătorie ar dispărea, iar familiile ar fi mult mai fericite în Domnul. În realitate, nici o soție nu prea va avea obiecții în ascultarea de soțul care o iubește cu adevărat. S-a observat că soțului nu i se spune să-și oblige soția să asculte de el. Dacă aceasta nu ascultă, el trebuie să se ducă la Domnul, să-I spună Lui. Supunerea trebuie să fie actul ei de bunăvoie, **cum se cuvine în Domnul**.

3:20 Copiii sunt sfătuiți să asculte de părinții lor în toate privințele, căci lucrul acesta este plăcut Domnului. În toate veacurile, familiile au fost sudate de prezența a două principii de căpetenie: autoritate și ascultare. Aici avem al doilea dintre ele. Observați că această ascultare trebuie să fie în toate privințele. Asta înseamnă ascultare nu numai în lucrurile care sunt agreabile, ci și în cele care nu sunt, în mod firesc, plăcute. Copiii creștini care au părinți nemântuiți se găsesc adesea într-o situație dificilă. Ei doresc să fie loiali Domnului, dar în același timp sunt confrunțați cu pretențiile părinților lor. În general, noi credem că dacă ei își onorează părinții, Dumnezeu, la rândul Lui, îi va onora. Atâta timp cât ei locuiesc cu părinții lor, au o obligație foarte bine definită de îndeplinit. Desigur, ei nu trebuie să facă nimic care ar fi contrar învățăturilor lui Cristos, dar de obicei nu li se va cere să facă acest lucru. Adesea ei vor fi chemați să facă lucruri care le sunt neplăcute, dar atâta timp cât ele nu sunt clar greșite sau păcătoase, ei trebuie să se

hotărăscă să le facă ca pentru Domnul. În felul acesta, ei pot fi o mărturie bună pentru părinții lor, căutând să-i câștige pentru Domnul.

3:21 Tații li se spune să nu-i întărească pe copiii lor, pentru ca aceștia să nu se descurajeze. Este interesant că sfatul acesta se adresează tatilor, iar nu mamelor. Oare nu ne dezvăluie pericolul de care e pândit tatăl de a comite această greșală în măsură mult mai mare decât este mama? Kelly sugerează că mamele sunt de cele mai multe ori tentate să-și răsfete copiii.

3:22 De la versetul 22 până la sfârșitul capitolului, Duhul lui Dumnezeu se adresează **robilor** sau sclavilor. Este interesant să observăm spațiul acordat în Noul Testament sclavilor — un fapt care nu este întâmplător. El ne arată că indiferent cât de jos s-ar afla cineva pe scara socială, poate atinge cele mai înalte culmi în viața creștină, prin credincioșia sa față de cuvântul lui Dumnezeu. Poate că este în același timp o reflecție a pre-științei lui Dumnezeu cu privire la faptul că cei mai mulți creștini aveau să ocupe poziții de slujire, mai degrabă decât poziții de autoritate. De pildă, în NT găsim foarte puține instrucțiuni privitoare la dregătorii națiunilor. În schimb, găsim o sumedenie de îndrumări pentru cei ce și-au consacrat viața slujirii altora. Sclavii din vremea lui Pavel erau de obicei foarte desconsiderați și, desigur, primii creștini vor fi fost surprinși de spațiul care li se acordă în aceste Scrisori. Faptul dovedește însă că harul lui Dumnezeu se coboară până la locul unde se află oamenii, indiferent cât de umilă ar fi poziția ocupată de aceștia în viață. C. H. Mackintosh face următoarea observație: „Sclavul nu este exclus de la lucrarea lui Dumnezeu. Prin simplul fapt că-și face datoria înaintea lui Dumnezeu, el poate împodobi doctrina, aducând slavă lui Dumnezeu.”

Robilor li se spune să asculte în toate de

838

Coloseni

cei ce sunt stăpânii lor pământești — termenul „pământești” constituind o atenționare subtilă că aceștia sunt stăpâni doar în cele pământești! Asta pentru că ei au un Stăpân care este mai presus de toți și care vede tot ce se face copiilor Săi aflați în poziții umile. Sclavii nu trebuie să slujească numai când sunt sub ochii lor, ca cei care caută să placă oamenilor, ci cu curăție de inimă, temându-se de Domnul. (Pentru a vedea o bună pildă a acestui adevăr în VT, deschideți la Geneza 24:33.) În special când o persoană este asuprită, există tentația de a încetini

lucrul, a-tunci când nu se uită stăpânul. Dar slujitorul creștin își va dea seama că Stăpânul lui se uită întotdeauna și astfel, chiar dacă împrejurările sale pământești sunt foarte amare, el va lucra ca pentru Domnul. Cu **curăție de inimă** înseamnă că el va fi dominat de motive curate — adică va lucra numai pentru a-I fi plăcut Domnului Isus.

Interessant e că nu găsim în NT nici o prohibiție expresă a sclaviei. Evanghelia nu răstoarnă instituții sociale prin revoluție. Dar oriunde a pătruns Evanghelia, sclavia a fost abolită. Asta nu înseamnă că aceste instrucțiuni sunt, astfel, fără însemnătate pentru noi. Tot ce se spune aici se poate aplica foarte bine și la situația relațiilor dintre patron și salariați.

3:23 Orice se face trebuie făcut din toată inima (textual: „din suflet”) ca pentru Domnul, nu ca pentru oameni. În orice formă de slujire creștină, precum și în toate sferele vieții, există multe obligații de lucru care le displac oamenilor. E de prisos să spunem că în general evităm asemenea munci. Dar versetul acesta ne învață lecția importantă că până și cel mai umil serviciu poate fi glorificat și ridicat la rang de demnitate, dacă este făcut ca pentru Domnul. În această privință, nu există deosebire între lucrarea seculară și cea sacră. Toate lucrările sunt sacre. Răsplățile din cer nu vor fi pentru proeminență sau pentru succese aparente, nici pentru talente sau prilejuri, ci pentru credincioșie. Astfel persoane obscure vor fi într-o poziție mai bună în ziua aceea, dacă și-au îndeplinit cu credincioșie îndatoririle ca pentru Domnul. Două motouri atârdate adesea deasupra chiuvetei, în multe bucătării, sună astfel: „Nu oricum, ci triumfător” și „Servicii divine se țin aici de trei ori pe zi.”

3:24 **Domnul** este Cel care ține în prezent evidența datelor și tot ce se face pentru El îi va reține negreșit atenția. „Bunătatea lui Dumnezeu va răsplăti bunătatea oamenilor.” Cei ce nu au decât puține moșteniri pământești vor primi în schimb răsplata moștenirii în cer. Să ne aducem aminte de acest lucru când vom fi chemați din nou să facem un lucru neplăcut, fie în cadrul bisericii, fie la slujbă. Va fi o mărturie pentru Cristos, dacă vom reuși să facem acest lucru fără murmur și dacă ne vom da toate străduințele să facem cât mai bine această lucrare.

3:25 Pavel nu precizează la cine se referă în versetul 25. Poate că se referă la un stăpân nedrept, care își asuprește slujitorii. Poate că un slujitor creștin s-a săturat să mai asculte de

poruncile nedrepte venite din partea acestui stăpân. „Nu-i nimic”, spune Pavel, „Domnul știe tot ce se întâmplă, cunoaște problema cu care ești confruntat și se va ocupa și de nedreptățile care ți se fac.”

Dar deși în text sunt cuprinși, probabil, și stăpânii, el se referă în principal la slujitori. Lucrul de mântuială, înșelăciunea, tragerea chiulului sau alte forme de nesinceritate nu vor rămâne neobservate. La Dumnezeu **nu există părtinire**. El este Stăpânul tuturor și distincțiile de care țin seama oamenii nu înseamnă nimic pentru El. Dacă sclavii își înșală stăpânii (cum se pare că a făcut Oni-sim), ei vor trebui să dea socoteală înaintea Domnului.

4:1 Versetul acesta ar trebui să facă parte, logic, din capitolul 3. **Stăpânii** trebuie să acorde robilor ceea ce este drept și cinstit. Ei nu au voie să rețină plata ce li se cuvine, ci trebuie să-i plătească bine pentru munca efectuată. Acest lucru se adresează direct patronilor creștini. Dumnezeu urăște asuprirea celor săraci și darurile unui om care s-a înbo-gătit prin metode inacceptabile de folosire a brațelor de muncă, pe care Domnul le respinge: „Păstrează-ți banii, pentru că nu-Mi place modul în care i-ai obținut” (vezi Iac. 5:1-4). Stăpânii nu trebuie să fie aroganți, ci plini de teamă, căci și ei au un Stăpân în cer, Care este drept și neprihănit în toate căile Sale. Înainte de a încheia acest fragment, este interesant să observăm de câte ori readuce apostolul Pavel în discuție aceste chestiuni ce țin de viața cotidiană sub reflectorul domniei lui Cristos, după cum urmează: (1) Soțiile— cum se cuvine în Domnul (v. 18). (2) Copiii —plăcuți Domnului (v. 20). (3) Slujitorii — temându-se de Domnul (v. 22). (4) Slujitorii — ca Domnului (v. 23).

C. Măța de rugăciune a credinciosului și mărturia dată de el prin faptă și prin viu grai (4:2-6)

4:2 Pavel nu obosește în a-i sfătui pe

Coloseni

839

copiii lui Dumnezeu să fie stăruitori în rugăciune. Negreșit unul din regretele pe care le vom avea în cer va fi că nu am petrecut mai mult timp în rugăciune, în special când ne vom da seama în ce măsură mare ne-au fost ascultate rugăciunile. Întreg subiectul rugăciunii este învăluit de un mare mister, la multe din întrebările legate de el neexistând răspunsuri. Dar cea mai bună atitudine pe care o poate adopta un creștin este

să nu caute să analizeze sau să despice firul în patru sau să înțeleagă tainele cele mai adânci ale rugăciunii. Cea mai bună metodă este să ne rugăm încontinuu, cu credință simplă, renunțând la îndoielile noastre de ordin intelectual.

Nu numai că suntem îndemnați să stăruim în rugăciune, dar ni se spune să și veghem în ea. Asta ne amintește imediat de cererea adresată de Domnul Isus ucenicilor în grădina Ghetsimane: „Vegheați și rugați-vă ca să nu cădeți în ispită.” Ei nu au vegheat însă și astfel au adormit. Nu numai că trebuie să veghem să nu adormim, ci trebuie să fim cu băgare de seamă și cu privire la posibilitatea ca gândurile noastre s-o ia razna, să ne pierdem concentrarea, să nu mai fim realiști. De asemenea trebuie să veghem ca să nu fim văduviți de timpul pe care trebuie să-l alocăm rugăciunii (Ef. 6:18). Și apoi rugăciunile noastre trebuie să fie însoțite de mulțumiri. Nu numai că trebuie să mulțumim pentru răspunsurile primite în trecut la rugăciune, ci, cu credință, trebuie să-I mulțumim Domnului și pentru rugăciunile la care nu ne-a dat răspuns. Guy King rezumă foarte frumos acest lucru: „Dragostea Sa ne dorește binele suprem; înțelepciunea Sa ne cunoaște la modul suprem; iar puterea Sa ne poate obține binele suprem pentru noi.”²¹

4:3 Pavel îi roagă pe coloseni să-și aducă aminte să se roage și pentru el și pentru slujitorii Domnului care sunt cu el la Roma. Ce frumos e să observăm că nu le cere să se roage să fie eliberat din închisoare, ci ca Dumnezeu să-i deschidă o ușă pentru predica-reă cuvântului. Apostolul voia ca Dumnezeu să-i deschidă uși. Ce lecție importantă trebuie să fie aceasta pentru noi! Este foarte posibil să ne dăm străduința să n deschidem singuri uși pentru slujirea creștină. Dar acesta e un pericol ce trebuie evitat. Dacă Domnul ne deschide uși, atunci putem intra cu încredere pe aceste uși, știind că El este Cel care ne conduce. Pe de altă parte, dacă noi înșine ne deschidem aceste uși, atunci nu mai putem fi siguri că ne aflăm în centrul voii Domnului și curând după aceea s-ar putea să recurgem la metode firești de a efectua ceea ce noi vom continua să numim lucrarea Domnului. Cererea concretă a lui Pavel este ca o ușă să i se deschidă pentru ca el să vorbească despre taina lui Cristos, pentru care se afla el în lanțuri. Taina lui Cristos din acest verset este adevărul despre biserică, și în special aspectul care se poate defini prin sintagma: „Cristos pentru Neamuri”. Acesta a fost un aspect special al mesajului evangheliei care i s-a încredințat lui Pavel să-l vestească. Or,

tocmai pentru faptul că a îndrăznit să sugereze că Neamurile pot fi mântuite în același fel ca iudeii au reușit în cele din urmă conducătorii iudei să-l trimită la Roma ca deținut.

Există unii care susțin că marea taină despre biserică i-ar fi fost descoperită lui Pavel pe când se afla în închisoare. Prin urmare, aceștia pun mare accent pe „epistolele din închisoare”, subestimând, după câte se pare, importanța Evangheliilor și a altor cărți din NT. Dar din versetul acesta reiese clar că predicarea tainei a fost *cauza* întemnițării sale și prin urmare îi va fi fost descoperită înainte de arestarea sa.

4:5 El este dornic s-o facă cunoscută, adică s-o predice într-o manieră atât de limpede încât să fie numaidecât înțeleasă de oameni. Aceasta ar trebui să fie dorința tuturor creștinilor: de a căuta să-L facă pe Cristos cunoscut. Nu există nici o virtute în a fi „a-dânc”. Noi trebuie să căutăm să câștigăm masele de oameni și pentru a face acest lucru, mesajul trebuie prezentat într-o manieră simplă și clară.

4:5 Creștinii trebuie să se poarte cu înțelepciune față de cei din afară. În purtarea lor de zi cu zi ei trebuie să-și dea seama că sunt urmăriți foarte atent de necredincioși. Lumea e mai interesată de umblarea sau comportarea noastră, decât de vorbirea noastră sau, cum s-a exprimat Edgar Guest: „Oricând prefer să văd, mai degrabă decât să aud o predică.” Asta nu înseamnă că creștinul nu trebuie să-L mărturisească pe Cristos și cu buzele lui, dar ideea care se desprinde de aici este că purtarea noastră trebuie să corespundă cu vorbirea noastră. Niciodată nu trebuie să se poată spune despre noi: „Numai vorba e de el!”

Răscumpărând timpul înseamnă „cumpărând prilejuri” de a-L sluji pe Domnul. În fiecare zi din viața noastră suntem confrunțați cu prilejuri de a-L mărturisi pe Domnul Isus Cristos, spunându-le oamenilor despre puterea Sa de a-i mântui. Pe măsură ce se ivesc aceste prilejuri, noi trebuie să le prindem numaidecât. Termenul: „a cumpăra” presupu-

840

Coloseni

ne că adesea ne costă acest lucru. Dar oricât de mare ar fi costul, noi trebuie să fim gata să vorbim despre scumpul nostru Mântuitor celor care nu-L cunosc.

4:6 Cuvântul nostru trebuie **să fie totdeauna cu har, dres cu sare, ca să** știm cum trebuie să răspundem fiecăruia. Pentru, ca vorbirea noastră să fie întotdeauna cu har, ea trebuie să fie curtenitoare, smerită și cristiani-că. Din ea

trebuie să lipsească bârfa, frivolitatea, necurăția și amărăciunea. Sintagma: **dreasă cu har** poate avea mai multe înțelesuri. Unii comentatori cred că deși limbajul nostru trebuie să fie curtenitor, el mai trebuie să fie onest și lipsit de ipocrizie. Alții privesc sarea ca element care potențează aroma sau gustul, prin urmare, ei cred că Pavel vrea să spună aici că vorbirea noastră nu trebuie să fie niciodată ștearsă, fadă sau insipidă, ci întotdeauna cu folos, mereu vioaie. Lightfoot spune că autorii păgâni foloseau termenul de sare când voiau să se refere la vorbirea plină de inteligență a cuiva. Dar Pavel înlocuiește inteligența cu înțelepciunea. Poate că modul cel mai bun de a explica sensul aceste sintagme este de a studia limbajul folosit de Domnul Isus. Femeii prinse în adulter El i-a spus: „Nici eu nu te condamn: du-te și nu mai păcătui!” Aici avem și harul și sarea. Mai întâi, harul: „Nici Eu nu te condamn.” Apoi sarea: „Du-te și nu mai păcătui!” Apoi din nou Domnul Isus i-a spus femeii de la fântâna lui Iacob: „Dă-Mi să beau... Du-te și cheamă-1 pe soțul tău.” Prima rostire se referă la har, pe când a doua ne amintește mai mult de sare.

Ca să știți cum trebuie să răspundeți fiecăruia. Poate că apostolul Pavel se gândește aici în mod deosebit la gnosticii, care se apropiau de coloseni cu doctrine plauzibile. Prin urmare, colosenii trebuiau să fie gata să le răspundă acestor învățători falși cu cuvinte de înțelepciune și credincioșie.

D. Amănunte despre unii din asociații lui

Pavel (4:7-14)

4:7 Tihic a fost, după câte se pare, cel pe care 1-a ales Pavel să ducă această scrisoare de la Roma la Colose. Maclaren își imaginează cât de surprins ar fi fost Tihic dacă i s-ar fi spus că „aceste suluri de pergament aveau să supraviețuiască tuturor elementelor de faimă ostentativă ale acestui oraș, și că numele său avea să fie cunoscut până la sfârșitul timpului, în toată lumea.”

Pavel îi asigură aici pe sfinți că atunci când va sosi, Tihic le va spune toate veștile

despre apostol. Din nou suntem impresionați de minunata combinație de titluri pe care apostolul Pavel le conferă acestui frate, nu-mindu-1 **fratele preaiubit și slujitorul credincios, rob împreună cu mine în Domnul.** Cu cât mai de dorit sunt aceste titluri decât pompoasele apelative ecleziastice acordate oficialilor bisericii în vremea noastră!

4:8 Călătoria lui Tihic la Colose avea să slujească două

scopuri. Mai întâi, el avea să le dea sfinților o relatare nemijlocită despre Pavel și însoțitorii lui la Roma, urmând apoi să mângâie inimile colosenilor. Aici din nou termenul a mângâia are mai mult ideea de a întări sau a încuraja (vezi 2:2) decât aceea de a consola. Slujba lui către ei urma să aibă efectul general de a-i ajuta să ia o poziție hotărâtă împotriva învățăturii false ce făcea ravagii în vremea aceea.

4:9 Menționarea numelui **Onisim** ne prezintă minunata relatare cuprinsă în Scrisoarea lui Pavel către Filimon. Onisim a fost un sclav fugar care a căutat să scape de pedeapsă, fugind la Roma. Dar între timp a intrat în legătură cu Pavel, care, la rândul lui, l-a îndrumat spre Cristos. Acum Onisim urma să se întoarcă la fostul său stăpân, Filimon, la Colose. Imaginați-vă bucuria credincioșilor de la Colose când vor fi sosit acești doi frați, cu scrisori din partea lui Pavel! Negreșit ei vor fi stat până seara târziu, copleșindu-i cu întrebări despre condițiile de la Roma, fiind informați despre curajul de care dădea dovadă apostolul în slujba Mântuitorului său.

4:10 Nu se cunosc multe despre **Aristarh** decât faptul că fusese arestat în legătură cu slujirea sa pentru Domnul, așa cum consemnează Fapte 19:29. Acum el este **deținut împreună cu** Pavel la Roma.

Marcu este identificat aici drept **vărul îui Barnaba**. Acest tânăr pornise la drum împreună cu Pavel și Barnaba în călătoriile lor misionare. Datorită eșecului său, însă, Pavel a decis ca Marcu să fie lăsat acasă. Dar Barnaba a insistat să-l ia cu el. Acest lucru a provocat o disensiune între cei doi lucrători creștini mai vârstnici. Acum însă e îmbucurător să aflăm că eșecul lui Marcu nu a fost definitiv, ci că mai târziu a recâștigat încrederea preaiubitului Pavel.

Dacă Marcu va vizita orașul Colose, sfinților de acolo li se spune să-l primească bine. Menționarea lui Marcu, autorul evangheliei a doua, ne amintește de faptul că fiecare din noi scrie o evanghelie, zi de zi:

Fiecare scriem o evanghelie, câte un capitol pe zi, prin fapte, priviri și cuvinte. Acțiunile ne

Coloseni 841

definesc — mai fidel decât cuvintele noastre.

Întrebarea se pune: „Care este evanghelia după tine?”

4:11 Un alt coleg de lucru al lui Pavel este numit **Isus, zis și Iust**. **Isus** era un nume destul de obișnuit pe vremea aceea,

cum este și astăzi în unele țări. Este echivalentul grec al numelui ebraic „Iosua”. Fără îndoială omului acesta i se spunea și Iust întrucât prietenii lui creștini au observat incongruitatea ca el să aibă același nume ca Fiul lui Dumnezeu.

Cei trei oameni mai sus numiți erau cu toții iudei convertiți. Într-adevăr, ei au fost singurii foști iudei care au lucrat împreună cu Pavel pentru împărăția lui Dumnezeu și care s-au dovedit o mângâiere pentru Pavel.

4:12 Când Pavel se pregătește să-și încheie scrisoarea, **Efapfras** îi amintește să adauge propriile sale salutări personale către sfinții preaiubiți din Colose. Epafras, care era de loc din Colose, își aducea mereu aminte de credincioși în rugăciunile sale, rugându-L pe Domnul ca ei să fie **desăvârșiți și cu totul siguri în toată voia lui Dumnezeu**.

4:13 Pavel depune mărturie că Epafras a trudit în rugăciune, nu numai pentru cei din Colose, ci și pentru creștinii **din Laodiceea și pentru cei din Hierapolis**. Omul acesta era personal interesat de copiii lui Dumnezeu pe care îi cunoștea. Negreșit el avea o listă foarte lungă de nume pe care le aducea înaintea lui Dumnezeu în rugăciune și nu ne-am mira dacă am afla că el se ruga în fiecare zi pentru fiecare dintre ei. „El se roagă vârtos pentru voi tot timpul, ca voi să stați tari, cu convingerea neșămutată, total consacrați țelului de a face voia lui Dumnezeu” (NEB).

4:14 Acum Pavel trimite salutări de la **Luca, doctorul preaiubit, și Dima**. Găsim aici un studiu al contrastelor. **Luca** călătorise cu Pavel o bună bucată de timp și probabil îl slujise atât fizic, cât și spiritual, când a fost bolnav, când a fost prigonit și întemnițat.

Dima pe de altă parte mersese o vreme cu apostolul, dar până la urmă Pavel a trebuit să spună despre el: „Dima, din dragoste pentru veacul de acum, m-a părăsit și a plecat la Tesalonic” (2 Tim. 4:10).

E. Salutări și îndrumări (4:15-18)

4:15 Acum sunt trimise salutări **fraților din Laodiceea, lui Nimfa și bisericii din casa lui**. Citim din nou despre biserica din Laodiceea în Apocalipsa 3:14-22. Biserica de acolo a devenit între timp căldică față de lucrurile lui Dumnezeu, adoptând o atitudine materialistă, de mulțumire de sine.

Crezând

că la asta se rezumă toate, oamenii de acolo nu și-au dat seama că sunt goi. Manuscrisele nu sunt clare în această privință,

respectiv dacă aici este pomenit Nymphas (un bărbat) sau Nympha (o femeie). Dar este suficient să observăm că în casa aceea din Colose exista o biserică. În vremea aceea creștinii nu aveau edificii somptuoase, ca cele actuale. Dar sunt sigur că cei mai mulți dintre noi vor fi de acord că puterea lui Dumnezeu într-o biserică locală este mult mai importantă decât clădirea în sine ori mobilierul elegant. Puterea nu depinde de aceste lucruri fizice; dimpotrivă, clădirile luxoase ale bisericilor adesea constituie o piedică în calea manifestării puterii duhovnicești.

4:16 După ce va fi fost citită **această epistolă** la Colose, ea trebuia trimisă **bisericii laodicenilor**, pentru a putea fi citită și acolo. Negreșit lucrul acesta a fost îndeplinit, dar din cele citite la Apocalipsa 3, se pare că laodiceenii nu au ținut seama de mesajul ei, cel puțin nu până la capăt.

Pavel îi îndeamnă pe coloseni ca și ei să citească epistola care va veni din Laodiceea. Nu putem ști la care scrisoare se referă Pavel aici. Unii cred că este vorba despre așa-numita „Scrisoare către Efeseni” a lui Pavel. Unele manuscrise străvechi omit cuvintele „în Efes” din Efeseni 1:1. Asta i-a condus, pe unii comentatori să creadă că Scrisoarea către Efeseni ar fi fost o scrisoare circulară care trebuia citită în mai multe biserici — de pildă, Efes, Laodiceea, și apoi Colose. Această părere este sprijinită de faptul că în *Efeseni* găsim atât de puține referiri personale, comparativ cu cele făcute în Coloseni.²²

4:17 Lui Arhip i se spune să **ia seama bine la slujba pe care a primit-o în Domnul** și s-o împlinească. Nici aici nu avem suficiente date pentru a ști la care **slujbă** se referă Pavel.

Mulți cred însă că **Arhip** era fiul lui Filimon și că era activ în biserica din Colose. Versetul va căpăta mai multă semnificație dacă în locul lui Arhip vom trece numele nostru și dacă vom auzi Duhul lui Dumnezeu spunându-ne: „**Ia seama bine la slujba pe care ai primit-o în Domnul, ca s-o împlinești!**”

Fiecare dintre noi a primit o slujbă de la Domnul și într-o zi ni se va cere socoteală de ceea ce am făcut cu această slujbă, de felul cum ne-am achitat de slujirea noastră.

4:18 în acest punct, apostolul a luat în mână pana, adăugând salutul său personal de încheiere, semnând cu numele ne-evreiesc Pavel. Negreșit gestul acesta a fost mult îngreunat de lanțurile de la mâini, dar ele i-au dat

prilejul să le amintească colosenilor să-și **aducă aminte de lanțurile** lui. Sunetul peniței care se contopește cu cel al lanțurilor este semnul final că lanțurile predicatorului nu pot lega Cuvântul lui Dumnezeu."²³ Apoi apostolul și-a încheiat epistola cu cuvintele **Harul să fie cu voi. Amin.**

NOTE FINALE

¹(Intro) George Salmon, *A Historical Introduction to the Study of the Books of the New Testament*, pg. 384.

²(Intro) *New Bible Commentary*, pg. 1043.

³(Intro) A. T. Robertson, *Paul and the Intellectuals*, pg. 16.

⁴(1:5) J. B. LigMoot, *Saint Paul's Epistles to the Colossians and to Philemon*, p. 134.

⁵(1:6) Atât textele NU, cât și cele M adaugă „și merge crescând”.

⁶(1:11) A. S. Peake, „Colossians,” *The Expositor 's Greek Testament*, 111:499.

⁷(1:14) Cuvintele „prin sângele Său” apar cu siguranță în pasajul paralel de la Efeseni 1:7, dar aici ele nu apar nici în manuscrisele cele mai vechi (NU), nici în textul majoritar (M) în limba greacă.

⁸(1:18) Alfred Mace; nu dispunem de alte documente.

⁹(1:19) Forma întărită a lui *oikeo* care se folosește aici {*katoikeo*) sugerează, așezarea sau acomodarea într-o locuință.

¹⁰(1:22) Charles R. Erdman, *Epistle of Paul to the Colossians and Philemon*, pg. 46.

¹¹(1:23) Elina are doi termeni pentru „dacă” (*ei* și *ean*) și mai multe construcții gramaticale prin care se redă tipul de condiție avut în vedere de scriitor sau vorbitor. Aici *ei* folosit cu indicativul *epimenete* este o condiție de categoria întâi (Pavel consideră de la sine înțeles faptul că ei vor continua).

¹²(1:23). Pridham; nu dispunem de alte documente.

¹³(2:2) Alfred Mace; nu dispunem de alte documente.

¹⁴(2:9) Marvin Vincent, *Word Studies in the New Testament*, H:906.

¹⁵(2:14) F.B.Meyer.

¹⁶(2:18) Termenul *nu* este omis din textul NU, dar înțelesul rezultat ar fi același. Dacă ei au văzut sau nu ceva, totul a fost o deșertăciune firească.

¹⁷(3:2) Robertson, *Intellectuals*, pg. 149.

¹⁸(3:2) F.B.Hole, *Paul's Epistles, Volume 7* vvo, pg. 105.

¹⁹(3:11) J. C. Ryle, *Holiness*, pg. 436,455.

²⁰(3:12) W. E. Vine, *Expository Dictionary*

of New Testament Words, pg. 56.

²¹(4:2) Guy King, *Crossing the Border*, pg. 111.

~(4:16) Pe de altă parte, întrucât Pavel a stat trei ani la Efes, e normal să presupunem că-i va fi cunoscut pe atât de mulți dintre ei încât ar fi fost precar să aleagă doar câțiva dintre ei, de teamă să nu-i jignească pe alții.

²³(4:18) *New Bible Commentary*, p. 1051.

²⁴(4:18) Robertson, *Intellectuals*, pg. 211.

BIBLIOGRAFIE

(Coloseni și Filimon)

Carson, Herbert M. *The Epistles of Paul to the Colossians and to Philemon*. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1960.

English, E. Schuyler. *Studies in the Epistle to the Colossians*. New York: Our Hope Press, 1944.

Eerdman, Charles R. *Epistles of Paul to the Colossians and Philemon*. Philadelphia: Westminster Press, 1933.

King, Guy. *Crossing the Border*. Londra: Marshall, Morgan and Scott, Ltd., 1957.

Lightfoot, J. B. *Saint Paul's Epistle to the Colossians and to Philemon*. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, reimpărire aed. 1879, publicată de MacMillan.

Maclaren, Alexander. „Colossians and Philemon,” *The Expositor's Bible*. Londra: Hodder and Stoughton, 1888.

Meyer, H. A. W. *Critical and Exegetical Handbook to the Epistles to the Philippians and Colossians*. New York: Funk and Wagnalls, 1884.

Nicholson, W. R. *Popular Studies in Colossians: Oneness with Christ*. Grand Rapids: Kregel Publications, 1903.

Peake, Arthur S. „Colossians,” *The Expositor's Greek Testament*. Voi. 3. Grand Rapids: Wm.B.Eerdmans Publishing Co., 1961.

Robertson, A. T. *Paul and the Intellectuals*. Nashville: Sunday School Board of the Southern Baptist Convention, 1928.

Rutherford, John. *St. Paul's Epistles to Colossae and Laodicea*. Edinburgh: T. & T. Clark, 1908.

Sturz, Richard. *Studies in Colossians*. Chicago: Moody Press, 1955.

Thomas, W. H. Griffith. *Studies in Colossians and Philemon*. Grand Rapids: Baker BookHouse, 1973.

Vine, W. E. *The Epistle to the Philippians and Colossians*. Londra: Oliphants, 1955.